VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ TƯ
6.11.2024 (6.10 Giáp Thìn)
Số 134 (4111)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

BÀI VIẾT CỦA TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

"Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả"

[3]

THÁO GỠ ĐIỂM NGHẼN ĐỂ VĂN HÓA VƯƠN MÌNH TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

Khơi thông nguồn lực

[7]

CÔNG TRÌNH MỚI BẢO TÀNG LỊCH SỬ QUÂN SỰ VIỆT NAM:

Nơi bảo tồn, phát huy tinh hoa di sản văn hóa quân sự của dân tộc

[8]

Sẵn sàng cho một LHP giàu bản sắc

[11]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Giao xe cho con, coi chừng lĩnh án

● **LÂM SƠN**

Nhóm "quái xế" tuổi đời còn non choẹt, phóng nhanh, lạng lách, đánh võng gây tai nạn chết người xảy ra rạng sáng 3.11 ở Hà Nội, rồi bỏ trốn khỏi hiện trường, lại một lần nữa là tiếng chuông báo động nạn đua xe trái phép diễn ra ngay giữa Thủ đô. Vấn nạn này đã được dư luận lên tiếng từ lâu với sự bức xúc khôn tả, nhưng chưa thấy có dấu hiệu hạ nhiệt, thậm chí còn hoành hành hơn, nguy hiểm hơn.

(Xem tiếp trang 2)

SAU VỤ CHÁY DI TÍCH QUỐC GIA CHÙA PHỔ QUANG, BỘ VHTTDL ĐỀ XUẤT VỚI TỈNH PHÚ THỌ:

Có ngay biện pháp cấp thiết và lâu dài

(VH). Ngày 4.11, Bộ VHTTDL có văn bản số 4839/BVHTTDL-DSVH gửi UBND tỉnh Phú Thọ về việc đề xuất giải pháp bảo vệ, bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích, di vật tại chùa Xuân Lũng (còn có tên gọi là chùa Phổ Quang), xã Xuân Lũng, huyện Lâm Thao.

Theo đó, Bộ VHTTDL đã đề xuất những biện pháp cấp thiết cũng như lâu dài, nhất là đối với Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá.

[5]

Hiện trường vụ cháy di tích chùa Phổ Quang *(ảnh lớn)* và Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá bị hư hại nghiêm trọng *(ảnh nhỏ)* **Ảnh: P.V**

ĐỊA DANH LỊCH SỬ QUỐC GIA CẦU CẤM:

Chưa được tôn vinh xứng đáng

[4]

Thêm thông tin quý về cuộc đời của vua Hàm Nghi

[9]

QUẢ BÓNG VÀNG VIỆT NAM 2024:

Khó cho những lá phiếu bầu

[14]

Kế hoạch tổ chức tuyên truyền cho các thành viên gia đình về việc chăm sóc, phát huy vai trò người cao tuổi

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định 3279/QĐ-BVHTTDL về Kế hoạch tổ chức tuyên truyền cho các thành viên gia đình về việc chăm sóc, phát huy vai trò người cao tuổi trong gia đình trên phương tiện truyền thông đại chúng. Mục đích của Kế hoạch nhằm tuyên truyền, nâng cao nhận thức của các thành viên gia đình về công tác phát huy vai trò của người cao tuổi trong gia đình. Từ đó góp phần thực hiện tốt các quyền của người cao tuổi theo quy định của Luật Người cao tuổi; bảo đảm cho người cao tuổi được sống an toàn, lành mạnh và phát huy vai trò của người cao tuổi ngay từ trong gia đình, hướng tới xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ và hạnh phúc.

Theo đó, Kế hoạch có nội dung tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về người cao tuổi trong gia đình. Việc phát huy vai trò của người cao tuổi trong gia đình. Việc bảo vệ, chăm sóc người cao tuổi trong gia đình; hỗ trợ người cao tuổi được phát huy vai trò của mình. Việc phát huy trí tuệ, kinh nghiệm của người cao tuổi trong việc giáo dục văn hóa ứng xử và xây dựng gia đình hạnh phúc. Vai trò của người cao tuổi trong việc giáo dục giá trị của gia đình; giáo dục đạo đức, lối sống cho thế hệ trẻ trong gia đình. Những kinh nghiệm hay; những gương điển hình về thực hiện công tác người cao tuổi trong gia đình...

Đồng thời Kế hoạch cũng đặt ra yêu cầu bảo đảm sự thống nhất, phối hợp chặt chẽ, thường xuyên, hiệu quả giữa các cơ quan, đơn vị liên quan trong quá trình triển khai thực hiện nhiệm vụ của Kế hoạch. Các hoạt động được tổ chức thiết thực, tiết kiệm, đảm bảo hiệu quả và chất lượng. Việc tổ chức tuyên truyền phải tiếp cận được nhiều đối tượng; bảo đảm về dung lượng, thời gian theo đúng kế hoạch...

T.SƯƠNG

Lan tỏa tinh thần đổi mới tư duy trong xây dựng, thi hành pháp luật

Bộ Tư pháp vừa tổ chức tọa đàm báo chí và Ngày Pháp luật Việt Nam để lan toả tinh thần thượng tôn Hiến pháp và pháp luật, cùng thông điệp của Tổng Bí thư Tô Lâm về đổi mới tư duy trong xây dựng, thi hành pháp luật. Tại tọa đàm, ông Phan Hồng Nguyên, Phó Cục trưởng Cục Phổ biến, giáo dục pháp luật (Bộ Tư pháp) cho biết, năm 2024 là năm thứ 12 triển khai Ngày Pháp luật Việt Nam. Đến nay, Ngày Pháp luật Việt Nam đã được các Bộ, ngành, cơ quan, địa phương triển khai thực hiện bằng nhiều hình thức, cách làm cụ thể, thiết thực.

Đây cũng là đợt sinh hoạt chính trị, pháp lý sâu rộng, làm cơ sở để triển khai thực hiện có trọng tâm, trọng điểm, hiệu quả, thiết thực nhiệm vụ chính trị, chuyên môn của các Bộ, ngành, địa phương, đóng góp thiết thực vào thành quả chung của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tọa đàm báo chí và Ngày pháp luật Việt Nam năm 2024 nhằm truyền thông, lan toả tinh thần thượng tôn Hiến pháp và pháp luật, lan toả thông điệp của Tổng Bí thư Tô Lâm về đổi mới tư duy trong xây dựng, thi hành pháp luật theo hướng chuyển đổi tư duy xây dựng pháp luật theo hướng vừa đảm bảo yêu cầu quản lý nhà nước, vừa khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức sản xuất, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển.

Phát biểu tại tọa đàm, ông Đặng Khắc Lợi, Phó Cục trưởng Cục Báo chí, Bộ TT&TT cho biết, thời gian qua, các cơ quan báo chí chủ lực đã làm tốt công tác truyền thông, giáo dục, phổ biến pháp luật. Trong thời gian tới, các cơ quan báo chí cần tăng cường chuyển đổi số, phối hợp chặt chẽ với Bộ, ngành Tư pháp để truyền thông về pháp luật, thông tin kịp thời các dự thảo luật đang được Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp thứ 8 đang diễn ra.

P.V

Thuyền du lịch trên sông Hương cam kết đảm bảo an toàn khi mưa lũ

Công an TP Huế vừa tuần tra, kiểm soát và phối hợp với các địa phương gồm phường Đông Ba, Thuận Hòa, Vĩnh Ninh, xã Phú Mậu, nơi có các khu vực neo đậu phương tiện đường thủy, để nhắc nhở các chủ phương tiện đến neo đậu đảm bảo an toàn. Đồng thời, cơ quan chức năng cũng đã tổ chức tuyên truyền và ký cam kết không bố trí người ở lại trên phương tiện khi có mưa bão đối với 90 thuyền du lịch trên sông Hương, 40 phương tiện thuyền dân sinh, 2 bến đò ngang.

Lực lượng Công an TP Huế cũng chuẩn bị sẵn sàng các phương tiện ca nô và trang thiết bị an toàn để phục vụ công tác cứu hộ cứu nạn trong mùa mưa lũ. Những ngày này, trên địa bàn toàn tỉnh thừa Thiên Huế đã có mưa to và dự báo đợt mưa kéo dài đến ngày 9.11, với tổng lượng mưa có nơi trên 1.000mm. Trong thời gian này, khả năng gây ra một đợt lũ trên các sông với mức từ báo động 2 đến báo động 3, có nơi trên báo động 3. UBND tỉnh Thừa Thiên Huế đã có công điện khẩn chỉ đạo phòng chống mưa lũ tại các địa phương, đơn vị, cơ sở… Tăng cường tuyên tuyền, vận động người dân có phương án dự trữ lương thực, nhu yếu phẩm thiết yếu chủ động ứng phó với mưa lũ, chia cắt có thể diễn ra dài ngày.

S.THÙY

Giao xe... (Tiếp theo trang 1)

Nguyên nhân của vấn nạn này do đâu đã được nhiều chuyên gia, nhà quản lý chỉ ra, nhưng qua vụ việc lần này, nhiều ý kiến đồng tình rằng đã đến lúc cần phải kiên quyết xử lý hình sự đối với hành vi giao xe cho người không đủ điều kiện, để xảy ra tai nạn giao thông, gây hậu quả nghiêm trọng đến chết người. Có một thực tế, nhiều bậc làm cha làm mẹ vì quá nuông chiều con cái cộng với sự thiếu hiểu biết quy định của pháp luật nên đã đồng ý cho con em mượn xe, mà không hề hay biết rằng con mình chưa đủ điều kiện, và nếu xảy ra tai nạn thì chính mình cũng phải chịu trách nhiệm liên đới, nặng có thể bị xử lý hình sự. Qua vụ việc tai nạn giao thông hôm 3.11 do nhóm thanh thiếu niên phóng nhanh, lạng lách gây ra, nhiều phụ huynh cho biết thật sự giật mình, lo lắng vì đã nhiều lần "vô tư" cho con mượn xe máy khi chúng chưa đủ điều kiện, không biết chúng điều khiển ra sao, có gây hại cho xã hội hay không.

Một điều tra viên thuộc Viện Kiểm sát nhân dân tối cao cho biết: Xe máy vốn là phương tiện vận tải bình thường, đơn giản nhưng khi vận hành ở tốc độ cao mà không kiểm soát tốt sẽ gây nguy hiểm cho rất nhiều người. Pháp luật quy định xe máy là nguồn nguy hiểm cao độ nên chủ sở hữu phải có trách nhiệm quản lý chặt chẽ. Bộ luật Hình sự năm 2015 quy định người đủ 16 tuổi trở lên phải chịu trách nhiệm hình sự về mọi tội phạm. Trường hợp gây chết người hoặc gây thương tích từ 61% trở lên thì người điều khiển lẫn người giao xe sẽ đều phải chịu trách nhiệm hình sự. "Chế tài luật pháp theo tôi là đủ mạnh, vấn đề là quá trình thực thi có đủ nghiêm minh... Nếu quá trình thực thi pháp luật truy tới cả người giao phương tiện theo đúng quy định, tôi cho rằng, sẽ hạn chế được rất nhiều tai nạn đau lòng gây ra do "nguồn nguy hiểm cao độ" rơi vào tay kẻ thiếu cả ý thức, kỹ năng và hiểu biết pháp luật", một điều tra viên cho biết.

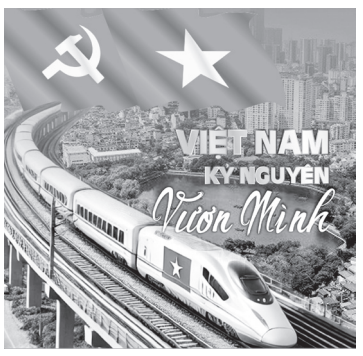
Trước thực trạng rất đáng báo động này, đại tá Phạm Quang Huy, Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát giao thông (Bộ Công an) cho hay, một bộ phận phụ huynh chưa chú ý đến quản lý giáo dục con em, vẫn giao xe cho con dù biết con chưa đủ điều kiện cầm lái. "Tới đây cơ quan chức năng sẽ kiên quyết xử lý hình sự đối với hành vi giao xe cho người chưa đủ điều kiện, để xảy ra tai nạn giao thông gây hậu quả, theo quy định của pháp luật", đại tá Huy nói. ■

Trong mọi giai đoạn cách mạng, Đảng, Nhà nước ta luôn đặc biệt coi trọng nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng, tăng cường hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị. Đây là một trong những yếu tố then chốt đưa Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành người cầm lái vĩ đại, người thuyền trưởng tinh anh đưa con thuyền cách mạng Việt Nam vượt mọi thác ghềnh, giành hết thắng lợi này đến thắng lợi khác. Điểm hội tụ chiến lược sau 40 năm đổi mới đất nước đang đem đến cơ hội lịch sử đưa đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; cũng đặt ra yêu cầu cấp bách thực hiện quyết liệt cuộc cách mạng nhằm xây dựng hệ thống chính trị thật sự tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn Cách mạng mới.

Mô hình tổng thể tổ chức bộ máy hệ thống chính trị nước ta từ năm 1945 đến nay cơ bản ổn định gồm 3 khối (Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội). Với cơ chế vận hành Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ, tổ chức bộ máy của từng khối đã có sự điều chỉnh để đáp ứng yêu cầu cách mạng của từng giai đoạn lịch sử. Từ Hội nghị Trung ương 6 khóa VI đến nay, khái niệm "Hệ thống chính trị" chính thức được sử dụng đánh dấu sự phát triển tư duy, nhận thức của Đảng về yêu cầu, nhiệm vụ đối với hệ thống chính trị trong thời kỳ đổi mới.

Bước vào thời kỳ đẩy mạnh công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, xuất phát từ tầm quan trọng đặc biệt và đòi hỏi cấp thiết từ thực tiễn phát triển nóng bỏng của đất nước, qua nhiều kỳ đại hội, nhất là trong các đại hội gần đây, trong Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ IX, XII, XIII đều nhấn mạnh các nhiệm vụ cụ thể về tinh gọn tổ chức bộ máy hoặc nghiên cứu xây dựng mô hình tổng thể tổ chức bộ máy hệ thống chính trị trong giai đoạn mới. Từ Đại hội VII đến nay, Đảng ta liên tục ban hành nhiều Nghị quyết, Kết luận để lãnh đạo thực hiện chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn tổ chức bộ máy hoạt động hiệu lực hiệu quả, như: Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa VII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Nghị quyết số 10-NQ/TW, ngày 9.2.2007 Ban Chấp hành Trung ương khóa X về đổi mới, kiện toàn tổ chức bộ máy các cơ quan Đảng, định hướng đổi mới tổ chức bộ máy nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị-xã hội; Nghị quyết số 17-NQ/TW, ngày 1.8.2007 của Ban Chấp hành Trung ương khóa X về đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước; Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 2.2.2008 Ban Chấp hành Trung ương khóa X về nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên; Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16.1.2012 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng; Nghị quyết số 11-NQ/TW, ngày 3.6.2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25.10.2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; Kết luận số 50-KL/TW, ngày 28.2.2023 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 18; Kết luận số 37-KL/TW, ngày 2.2.2009 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện chiến lược cán bộ đến năm 2020; Kết luận số 63-KL/TW, ngày 27.5.2013 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI một số vấn đề về cải cách chính sách tiền lương, bảo hiểm xã hội, trợ cấp ưu đãi người có công và định hướng cải cách đến năm 2020; Kết luận số 64-KL/TW, ngày 28.5.2013 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, hoàn thiện hệ thống chính trị từ Trung ương; Kết luận số 62-KL/TW, ngày 8.12.2009 của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; Nghị quyết số 39-NQ/TW, ngày 17.4.2015 của Bộ Chính trị về tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức.

Thực hiện các Nghị quyết, Kết luận của Đảng, hệ thống tổ chức đảng các cấp, bộ máy nhà nước từ Trung ương tới cơ sở, tổ chức cơ quan Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị-xã hội từng bước được đổi mới, phát huy hiệu lực, hiệu quả; chức năng, nhiệm vụ, mối quan hệ công tác của từng tổ chức trong hệ thống chính trị được phân định, điều chỉnh hợp lý hơn, từng bước đáp ứng yêu cầu xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Hệ thống chính trị cơ bản ổn định, phù hợp với Cương lĩnh và Hiến pháp; bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Thông qua vai trò, sức mạnh của hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng, chúng ta đã

BÀI VIẾT CỦA TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

"Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả"

Tổng Bí thư Tô Lâm vừa có bài viết về xây dựng hệ thống chính trị với tiêu đề: *"Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả"*. *Văn Hóa* trân trọng giới thiệu toàn văn bài viết của Tổng Bí thư.

Tổng Bí thư Tô Lâm

bảo vệ vững chắc thành quả cách mạng; giữ vững ổn định chính trị, bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền; kinh tế xã hội phát triển, không ngừng nâng cao đời sống vật chất, văn hóa, tinh thần của nhân dân. Những đổi mới về thể chế, trọng tâm là đổi mới công tác tổ chức bộ máy hệ thống chính trị là một trong những điều kiện cơ bản, quyết định đạt được những thành tựu vĩ đại sau 40 năm đổi mới đất nước.

Qua 7 năm thực hiện Nghị quyết số 18 ngày 25.10.2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị chúng ta đã đạt được một số kết quả quan trọng, bước đầu tạo chuyển biến tích cực trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy, nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong hệ thống chính trị. Tuy nhiên, nhận thức và hành động của một số cấp ủy, tổ chức đảng, tập thể lãnh đạo, người đứng đầu ở một số cơ quan, tổ chức, đơn vị, địa phương chưa đầy đủ, chưa sâu sắc, quyết tâm chưa cao, hành động chưa quyết liệt, việc sắp xếp tổ chức bộ máy chưa đồng bộ, tổng thể, chưa gắn tinh giản biên chế với cơ cấu lại... một số Bộ, ngành còn ôm đồm nhiệm vụ của địa phương, dẫn đến tồn tại cơ chế xin-cho, dễ nảy sinh tham nhũng, lãng phí, tiêu cực... Chính vì vậy, cho đến nay tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị vẫn còn cồng kềnh, nhiều tầng nấc, nhiều đầu mối; hiệu lực, hiệu quả hoạt động chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ; chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức, quan hệ công tác giữa nhiều cơ quan, bộ phận chưa thật rõ ràng, còn trùng lắp, chồng chéo; phân định trách nhiệm, phân cấp, phân quyền chưa đồng bộ, hợp lý, có chỗ bao biện làm thay, có nơi bỏ sót hoặc không đầu tư thích đáng… Chất lượng tham mưu, đề xuất của một cơ quan, tổ chức đảng với Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đối với một số lĩnh vực còn hạn chế; năng lực điều phối, hướng dẫn, tổ chức thực hiện trong toàn Đảng chưa đáp ứng yêu cầu đề ra; phân định phạm vi quản lý đa ngành, đa lĩnh vực của các bộ chưa triệt để; một số nhiệm vụ liên thông, gắn kết nhau hoặc cùng một lĩnh vực nhưng giao cho nhiều bộ quản lý. Tổ chức bộ máy của một số cấp, ngành đến nay cơ bản vẫn giữ nguyên về số lượng, việc sắp xếp chưa gắn với nâng cao hiệu lực, hiệu quả, xác định vị trí việc làm, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ. Bộ máy trong Bộ, cơ quan ngang Bộ còn nhiều tầng nấc, có cấp không rõ địa vị pháp lý; đơn vị trực thuộc có tư cách pháp nhân tăng, gia tăng tình trạng "Bộ trong Bộ". Tinh giản biên chế mới tập trung giảm số lượng, chưa gắn với nâng cao chất lượng và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ.

Những tồn tại, hạn chế, sự chậm chạp, thiếu quyết liệt trong thực hiện chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị gây ra nhiều hệ lụy nghiêm trọng. Bộ máy cồng kềnh gây lãng phí và kìm hãm sự phát triển, là một trong những nguyên nhân dẫn đến nhiều chủ trương, chính sách của Đảng chậm đi vào thực tiễn cuộc sống hoặc một số chủ trương không được triển khai hoặc triển khai hình thức trên thực tế. Sự chồng chéo, phân định không rõ chức năng, nhiệm vụ dẫn đến không rõ trách nhiệm, "lấn sân", cản trở, thậm chí "vô hiệu hóa" lẫn nhau, làm giảm tính chủ động, sáng tạo, dẫn đến năng suất lao động, hiệu suất công tác thấp, đùn đẩy trách nhiệm, tiêu cực, cản trở phát triển, phát sinh phiền nhiễu, giảm hiệu lực, hiệu quả hoạt động. Tầng nấc trung gian dẫn đến mất thời gian qua "nhiều cửa" thủ tục hành chính, gây cản trở, thậm chí tạo điểm nghẽn, làm lỡ cơ hội phát triển. Chi phí vận hành hệ thống tổ chức bộ máy lớn, làm giảm nguồn lực cho đầu tư phát triển, bảo đảm quốc phòng, an ninh, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân. So với những thay đổi to lớn của đất nước sau 40 năm đổi mới, sự phát triển của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và những thành tựu khoa học công nghệ; tổ chức bộ máy hệ thống chính trị nước ta tuy đã được đổi mới ở một số bộ phận, nhưng cơ bản vẫn theo mô hình được thiết kế từ hàng chục năm trước, nhiều vấn đề không còn phù hợp với điều kiện mới là trái với quy luật phát triển; tạo ra tâm lý "Nói không đi đôi với làm".

2 Thời điểm 100 năm đất nước ta dưới sự lãnh đạo của Đảng và 100 năm thành lập nước không còn xa, để đạt được các mục tiêu chiến lược, không chỉ đòi hỏi những nỗ lực phi thường, những cố gắng vượt bậc, mà còn không cho phép chúng ta chậm trễ, lơi lỏng, thiếu chính xác, thiếu đồng bộ, thiếu nhịp nhàng trên từng bước đi; muốn vậy cần khẩn trương thực hiện cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, với một số công tác trọng tâm, sau đây:

Thứ nhất: *Xây dựng và tổ chức thực hiện trong toàn hệ thống chính trị mô hình tổng thể tổ chức bộ máy hệ thống chính trị Việt Nam đáp ứng những yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới.* Tập trung tổng kết 7 năm thực hiện Nghị quyết số 18 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương khóa XII *"Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả"*, đánh giá nghiêm túc, toàn diện về tình hình và kết quả đạt được, những ưu điểm, khuyết điểm, hạn chế, vướng mắc, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm trong quá trình thực hiện Nghị quyết; đề xuất, kiến nghị với Bộ Chính trị, Ban Chấp hành trung ương về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị. Tổng kết phải tiến hành khách quan, dân chủ, khoa học, cụ thể, sâu sắc, cầu thị, sát đúng với tình hình thực tiễn từ đó đề xuất mô hình tổ chức mới, đánh giá ưu điểm và tác động khi thực hiện mô hình mới, phải bám sát Hiến pháp, Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, các nguyên tắc của Đảng, các Nghị quyết của Trung ương... bảo đảm tính tổng thể, đồng bộ, liên thông, một cơ quan thực hiện nhiều việc, một việc chỉ giao một cơ quan chủ trì và chịu trách nhiệm chính; khắc phục triệt để chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ, chia cắt về địa bàn, lĩnh vực; hạn chế tổ chức trung gian; xác định rõ chức năng, nhiệm vụ, trách nhiệm cụ thể trên cơ sở tính đảng, tính hợp lý, tính hợp pháp.

Thứ hai: *Tập trung hoàn thiện thể chế theo tinh thần "vừa chạy vừa xếp hàng" để nhanh chóng đưa chủ trương của Đảng đi vào thực tiễn cuộc sống.* Rà soát các quy định pháp luật có liên quan để chủ động chuẩn bị sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới theo đúng quy định, bảo đảm chủ trương của Đảng được triển khai nhanh nhất sau khi được Trung ương thống nhất thông qua. Tập trung hoàn thiện pháp luật về tổ chức, hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị, gắn với tinh thần đẩy mạnh phân cấp, phân quyền với phương châm "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm", Trung ương, Chính phủ, Quốc hội tăng cường hoàn thiện thể chế, giữ vai trò kiến tạo và tăng cường kiểm tra, giám sát và cải cách tối đa thủ tục hành chính, giảm chi phí, tạo thuận lợi cao nhất cho người dân và doanh nghiệp. Quy định rõ nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong bộ máy nhà nước, bảo đảm sự phân biệt rõ cấp ban hành chủ trương, chính sách, pháp luật với cấp tổ chức thực hiện.

Thứ ba: *Gắn tinh gọn tổ chức bộ máy với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực ngang tầm nhiệm vụ, biên chế hợp lý, chuẩn hóa chức danh.* Ban hành quy định về khung tiêu chuẩn, tiêu chí bố trí cán bộ ở từng cấp, từ Trung ương tới cơ sở, từng loại hình để chủ động rà soát, xác định có thể bố trí ngay. Đổi mới mạnh mẽ công tác tuyển dụng, đào tạo, đề bạt, bổ nhiệm, luân chuyển, điều động, đánh giá cán bộ theo hướng thực chất, vì việc tìm người, trên cơ sở sản phẩm cụ thể đo đếm được, không có vùng cấm, không có ngoại lệ trong đánh giá cán bộ. Có cơ chế hữu hiệu sàng lọc, đưa ra khỏi vị trí công tác đối với những người không đủ phẩm chất, năng lực, uy tín và sử dụng đối với người có năng lực nổi trội.

V.I.Lênin khi nói về cải tiến bộ máy nhà nước đã nhấn mạnh: *"Phải tuân theo quy tắc này: Thà ít mà tốt... Tôi biết rằng giữ vững quy tắc ấy và vận dụng được nó vào tình hình thực tế của chúng ta là khó khăn... Tôi biết rằng sẽ phải kháng cự một cách mãnh liệt, sẽ phải tỏ ra kiên trì phi thường... Song tôi vẫn tin chắc rằng chỉ có tiến hành công tác đó, chúng ta mới có thể xây dựng được một nước cộng hòa thật sự xứng danh là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô-Viết";* xây dựng tổ chức bộ máy hiệu lực hiệu quả là công việc khó khăn, phức tạp, đòi hỏi sự đoàn kết, thống nhất, dũng cảm, sự hy sinh của từng cán bộ, đảng viên cùng với quyết tâm rất cao của toàn Đảng, cả hệ thống chính trị, trước hết là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và đoàn thể các cấp, tất cả vì một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh, sớm sánh vai với các cường quốc năm châu. ■

ĐỊA DANH LỊCH SỬ QUỐC GIA CẦU CẤM:

Chưa được tôn vinh xứng đáng

● MAI THỤC LINH

Cầu Cấm có vị trí chiến lược quan trọng trên tuyến quốc lộ 1A năm xưa (thuộc địa bàn hai xã Nghi Yên và Nghi Quang, huyện Nghi Lộc, Nghệ An); là cửa ngõ phía Nam của hậu phương miền Bắc. Phần lớn lương thực, vũ khí, đạn dược từ hậu phương chi viện cho chiến trường miền Nam đều phải đi qua trọng điểm này. Nơi đây đã ghi dấu sự hy sinh anh dũng của quân và dân ta để bảo vệ trọng điểm cầu Cấm.

Với những giá trị lịch sử và ý nghĩa to lớn, cuối năm 2020, Bộ VHTTDL đã ra quyết định xếp hạng "Địa điểm Cầu Cấm" là di tích lịch sử quốc gia. Thế nhưng, đã gần 5 năm trôi qua, xung quanh địa điểm lịch sử này vẫn không hề có bia dẫn tích và hình thức tôn vinh khác để giới thiệu với người dân và du khách.

Tọa độ lửa ngày ấy

Chúng tôi trở lại cầu Cấm vào những ngày đầu tháng 11 với mục đích ngược dòng lịch sử. Cầu Cấm có vị trí chiến lược quan trọng, là cửa ngõ phía Nam của hậu phương miền Bắc, vì thế thời kháng chiến chống Mỹ cứu nước, cầu Cấm được ví là "xương sống", "túi đựng bom đạn giặc Mỹ". Hòng cắt đứt điểm huyết mạch quan trọng này, có nhiều thời điểm máy bay và tàu chiến Mỹ ngày đêm thay nhau trút bom, đạn xuống cầu Cấm. Mặt đất, triền núi, mặt sông khu vực cầu Cấm trong những năm tháng chiến tranh luôn rung lên bần bật bởi mưa bom, bão đạn. Chính tại nơi đây đã ghi dấu sự hy sinh anh dũng của quân và dân ta để bảo vệ trọng điểm cầu Cấm.

Nhận thấy trọng điểm cầu Cấm luôn bị đe dọa bởi bom đạn nhằm cắt đứt tuyến huyết mạch chi viện cho chiến trường miền Nam, Đảng, Nhà nước đã huy động nhiều đơn vị bộ đội chủ lực, các đại đội Thanh niên xung phong cùng dân quân địa phương ngày đêm cắm chốt. Mỗi lần máy bay Mỹ đến thả bom xuống cầu Cấm, các trận địa phòng không K8, K9, K10 (thuộc Tiểu đoàn 16 chốt tại những địa danh ở vùng này như Cống Hóp, vườn Mít, trại Chè) đồng loạt nổ súng. Rồi sau những đợt bom, pháo kích như thế, từ nơi trú quân ở các xã quanh đó như Diễn Thọ, Diễn Lộc, Nghi Yên, Nghi Thuận, Nghi Long…, nam nữ của các đại đội Thanh niên xung phong lao ra san lấp hố bom để bảo đảm giao thông không bị chia cắt. Theo thống kê, từ năm 1966 đến 1968, hơn 100 cán bộ, chiến sĩ đã ngã xuống tại trận địa ác liệt này.

Ông Nguyễn Văn Trị, CCB Tiểu đoàn 16, Quân khu 4 cho biết: "Đó là niềm tự hào của Đảng bộ và nhân dân huyện Nghi Lộc nói riêng, tỉnh Nghệ An nói chung, đồng thời là của Tiểu đoàn 16 chúng tôi. Bởi vì Tiểu đoàn 16 đã chiến đấu rất anh dũng tại đây hai năm liền, chứng kiến hơn một trăm cán bộ, chiến sĩ hy sinh".

Là công nhân giao thông bám trụ tại khu vực cầu Cấm trong những năm tháng ác liệt đó, ông Trần Văn Hiền (trú tại TP Vinh, Nghệ An) đã có mặt và chứng kiến sự chiến đấu, hy sinh anh dũng của quân và dân ta nhằm bảo vệ cầu, bảo vệ giao thông huyết mạch Bắc - Nam. Ông Hiền nhớ lại: "Bấy giờ, tôi là công nhân quốc phòng. Từ tháng 2.1966 đến tháng 3.1967, đơn vị chúng tôi trực tiếp có mặt tại tọa độ lửa cầu Cấm. Thời gian đó khủng khiếp lắm, ngày cũng như đêm, máy bay, tàu chiến Mỹ liên tục bắn phá nhằm cắt đứt tuyến vận tải đường sắt, đường bộ, đường thủy chi viện cho chiến trường miền Nam. Khu vực cầu Cấm và những vùng xung quanh bị bom, đạn cày nát. Bộ đội, thanh niên xung phong, dân quân địa phương bảo vệ cầu hy sinh rất nhiều. Có ngày hơn 30 người hy sinh để bảo vệ sự an toàn cho cầu Cấm".

Bí thư Trung ương Đoàn Vũ Quang thăm lực lượng TNXP tại trọng điểm Cầu Cấm (1969) Ảnh tư liệu

Xin đừng lãng quên…

Chiến tranh đã lùi xa gần nửa thế kỷ, những hố bom cày nát quanh khu vực cầu Cấm đã hoàn sinh. Cây cầu Cấm xưa vẫn còn đó như chứng tích không bao giờ phai mờ trong tâm trí của các thế hệ. Bên cạnh cầu Cấm lịch sử đã có thêm một cây cầu lớn bằng bê tông với nhiều làn xe ngày đêm tấp nập phương tiện qua lại. Thế nhưng, điều đáng buồn là, quan sát kỹ xung quanh khu vực cầu Cấm, chúng tôi không hề nhận thấy một biển chỉ dẫn di tích lịch sử quốc gia "Địa điểm Cầu Cấm", cũng như không có một hình thức tôn vinh nào khác.

> *"Trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, những địa danh như cầu Hàm Rồng ở Thanh Hóa, Ngã ba Đồng Lộc ở Hà Tĩnh, phà Long Đại và đường 20 Quyết thắng ở Quảng Bình… đều là trọng điểm đánh phá ác liệt của đế quốc Mỹ. Nhưng giờ đây, trừ cầu Cấm, những di tích còn lại đều đã được xây dựng những công trình tưởng niệm, ghi nhận công lao của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân đã quên mình bảo vệ Tổ quốc.*
>
> **(TRẦN VĂN HIỀN, công nhân giao thông bám trụ tại khu vực cầu Cấm)**

Đề cập về sự thiếu vắng rất khó hiểu này, ông Trần Văn Hiền cũng bày tỏ sự tiếc nuối khi cầu Cấm mang trên mình quá khứ oai hùng như vậy lại gần như ít người biết tới, nói cách khác, sự hy sinh anh dũng năm xưa của quân và dân chưa được tôn vinh xứng đáng. "Cuối năm 2020, "Địa điểm Cầu Cấm" đã được Nhà nước xếp hạng di tích lịch sử quốc gia. Đây là hình thức tôn vinh rất quan trọng, nhưng nếu không có những hình thức khác để người dân, du khách nhận biết đây là địa điểm lịch sử quốc gia thì khó có thể chấp nhận. Chúng tôi chẳng thấy ai đoái hoài gì cả, ngay cả cái bia dẫn tích cũng không có. Mỗi lần dâng hoa, dâng hương tưởng niệm, chúng tôi không khỏi bùi ngùi, xa xót, chạnh nhớ tới một địa danh lịch sử nằm trên tuyến đường huyết mạch dẫn vào mặt trận phía Nam, mà ở đấy máu xương bộ đội, thanh niên xung phong đổ xuống không thể đo, đếm… đang bị lãng quên", ông Hiền gạt nước mắt nói.

Cũng theo ông Hiền, trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, những địa danh như cầu Hàm Rồng ở Thanh Hóa, Ngã ba Đồng Lộc ở Hà Tĩnh, phà Long Đại và đường 20 Quyết thắng ở Quảng Bình… đều là trọng điểm đánh phá ác liệt của đế quốc Mỹ. Nhưng giờ đây, trừ cầu Cấm, những di tích còn lại đều đã được xây dựng những công trình tưởng niệm, ghi nhận công lao của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân đã quên mình bảo vệ Tổ quốc.

Để tường tận hơn vấn đề này, trao đổi với chúng tôi, một lãnh đạo UBND huyện Nghị Lộc cho biết: "Trước đây UBND tỉnh Nghệ An giao cho Sở GTVT triển khai xây dựng bia chứng tích lịch sử cầu Cấm. Nhưng mới đây, UBND tỉnh lại giao cho UBND huyện Nghi Lộc triển khai xây dựng. Những năm trước, chúng tôi đã nhiều lần có văn bản gửi Sở GTVT nhằm hối thúc việc triển khai xây dựng bia chứng tích địa điểm lịch sử quốc gia Cầu Cấm, nhưng không được Sở này trả lời".

Về phía Sở GTVT Nghệ An, trao đổi với chúng tôi, ông Hoàng Phú Hiền, Giám đốc Sở này cho biết: "Để tạo điều kiện thuận lợi trong việc huy động, bố trí nguồn vốn cho công trình, làm cơ sở hoàn thiện các thủ tục đầu tư, sớm triển khai xây dựng, đồng thời đảm bảo thuận lợi trong công tác quản lý, chúng tôi đã thống nhất với UBND huyện Nghi Lộc. Theo đó, có văn bản đề nghị UBND tỉnh giao huyện Nghi Lộc làm chủ đầu tư xây dựng bia chứng tích lịch sử địa danh Cầu Cấm".

Còn bà Phan Thị Anh, Trưởng phòng Quản lý di sản văn hóa (Sở VHTT Nghệ An) cho hay, địa danh cầu Cấm gắn liền với nhiều chiến công của quân và dân ta trong kháng chiến chống Mỹ. Ngày 4.11.2020, Bộ trưởng Bộ VHTTDL đã ban hành Quyết định số 3241/QĐ-BVHTTDL về việc xếp hạng di tích lịch sử quốc gia Địa điểm Cầu Cấm. Vì thế các Sở, ngành và chính quyền địa phương cần sớm triển khai xây dựng bia chứng tích lịch sử tại di tích lịch sử quốc gia Cầu Cấm. Điều này rất có ý nghĩa trong việc giáo dục truyền thống lịch sử, cách mạng cho thế hệ trẻ. ■

Xung quanh khu vực địa danh lịch sử cầu Cấm không có một tấm bia dẫn tích... Ảnh: M. THỤC LINH

SAU VỤ CHÁY DI TÍCH QUỐC GIA CHÙA PHỔ QUANG (LÂM THAO, PHÚ THỌ), BỘ VHTTDL ĐỀ XUẤT:

Phú Thọ cần có ngay biện pháp cấp thiết và lâu dài

● **LÂM SƠN**

Ngày 4.11, Bộ VHTTDL có văn bản số 4839/BVHTTDL-DSVH gửi UBND tỉnh Phú Thọ về việc đề xuất giải pháp bảo vệ, bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích, di vật tại chùa Xuân Lũng (còn có tên gọi là chùa Phổ Quang), xã Xuân Lũng, huyện Lâm Thao.

Bộ VHTTDL đã đề xuất những biện pháp cấp thiết cũng như lâu dài, nhất là đối với Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá.

Theo văn bản, ngày 24.10, Bộ VHTTDL đã cử đoàn công tác gồm Cục Di sản văn hóa, Bảo tàng Lịch sử quốc gia, Viện Bảo tồn di tích phối hợp với Sở VHTTDL Phú Thọ, Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Lâm Thao, UBND xã Xuân Lũng tiến hành kiểm tra hiện trường vụ cháy di tích quốc gia chùa Xuân Lũng, xã Xuân Lũng, huyện Lâm Thao (Phú Thọ). Căn cứ báo cáo của đoàn công tác và thực trạng hiện trường cháy chùa Xuân Lũng, Bộ VHTTDL có ý kiến như sau:

Chùa Xuân Lũng (còn có tên gọi là chùa Phổ Quang) được Bộ VHTT (nay là Bộ VHTTDL) xếp hạng di tích quốc gia tại Quyết định số 92-VHTT/QĐ ngày 10.7.1980, bao gồm các hạng mục: Tam bảo, mặt bằng hình chữ "Công" (I); gác chuông (cách Tam bảo 29m); nhà Tổ. Chùa còn lưu giữ được nhiều hiện vật có giá trị, trong đó có Bàn thờ Phật bằng đá được công nhận bảo vật quốc gia năm 2021 (Quyết định số 2198/QĐ-QĐ-TTg ngày 25.12.2021 của Thủ tướng Chính phủ). Dự án tu bổ, tôn tạo di tích chùa Xuân Lũng được Bộ VHTTDL phê duyệt chủ trương tại công văn số 3044/BVHTTDL-DSVH ngày 30.8.2012, thẩm định tại công văn số 2883/BVHTTDL-DSVH ngày 20.7.2015. Ngày 21.4.2016, UBND tỉnh Phú Thọ có Quyết định số 909/QĐ-UBND duyệt dự án đầu tư tu bổ, tôn tạo di tích chùa Phổ Quang. Cơ quan của Bộ VHTTDL là Cục Di sản văn hóa thẩm định thiết kế bản vẽ thi công tại công văn số 727/DSVH-DT ngày 26.10.2020.

Vụ cháy xảy ra tại công trình Tam bảo của chùa, theo đánh giá của đoàn công tác, có thể thấy chùa Xuân Lũng, về kiến trúc: Công trình Tam bảo có mặt bằng hình chữ "Công" (I), tường hồi bít đốc xây gạch thất, mái ngói mũi hài. Phần hoành, rui, cửa gỗ bị cháy toàn bộ. Tường mặt ngoài có vết nứt, bề mặt không thấy hư hại, nhưng mặt trong đã bị hư hỏng, đặc biệt là phần Ống muống, Hậu cung. Toàn bộ cột đã bị cháy bề mặt. Hoành, rui, các cấu kiện vì mái, hệ thống cửa bị cháy toàn bộ. Chân tảng bị bong vỡ, hư hỏng hết. Kết cấu công trình đã rất yếu không còn khả năng chịu lực.

Về hệ thống hiện vật, gồm có: Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá, hệ thống tượng bằng đất, hệ thống tượng gỗ, trong đó Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá: Toàn bộ bề mặt bàn thờ bị ám khói đen; đài sen bị gãy vỡ hai góc bên trái (cả cánh sen trên và dưới), bên phải có một vết nứt lớn; phần thân và đế bàn thờ một số chỗ bị sứt vỡ, tách lớp; một số vị trí còn bị biến đổi về mặt hóa học.

Hệ thống tượng đất hầu hết bị hư hỏng nặng, đã mất hoàn toàn lớp sơn thếp; bị rơi gãy các bộ phận; một số tượng bị đổ ngả vào tường; một số tượng bề mặt bị mềm. Tượng gỗ đã cháy hoàn toàn, bị than hóa. Với thực trạng di tích nêu trên, Bộ VHTTDL đề nghị UBND tỉnh Phú Thọ giao cơ quan chức năng và chính quyền địa phương thực hiện một số biện pháp sau: Biện pháp cấp thiết: Cần sớm có đánh giá, kết luận về nguyên nhân của vụ cháy để làm rõ trách nhiệm; tăng cường công tác bảo vệ, giữ gìn các di tích khác trên địa bàn toàn tỉnh. Tiếp tục đánh giá, kiểm đếm, bảo vệ tối đa các cấu trúc và thành phần của di tích còn tồn tại. Đối với kiến trúc công trình: Bao che công trình, lưu ý không căng bạt trực tiếp lên kiến trúc vì kết cấu công trình đã rất yếu.

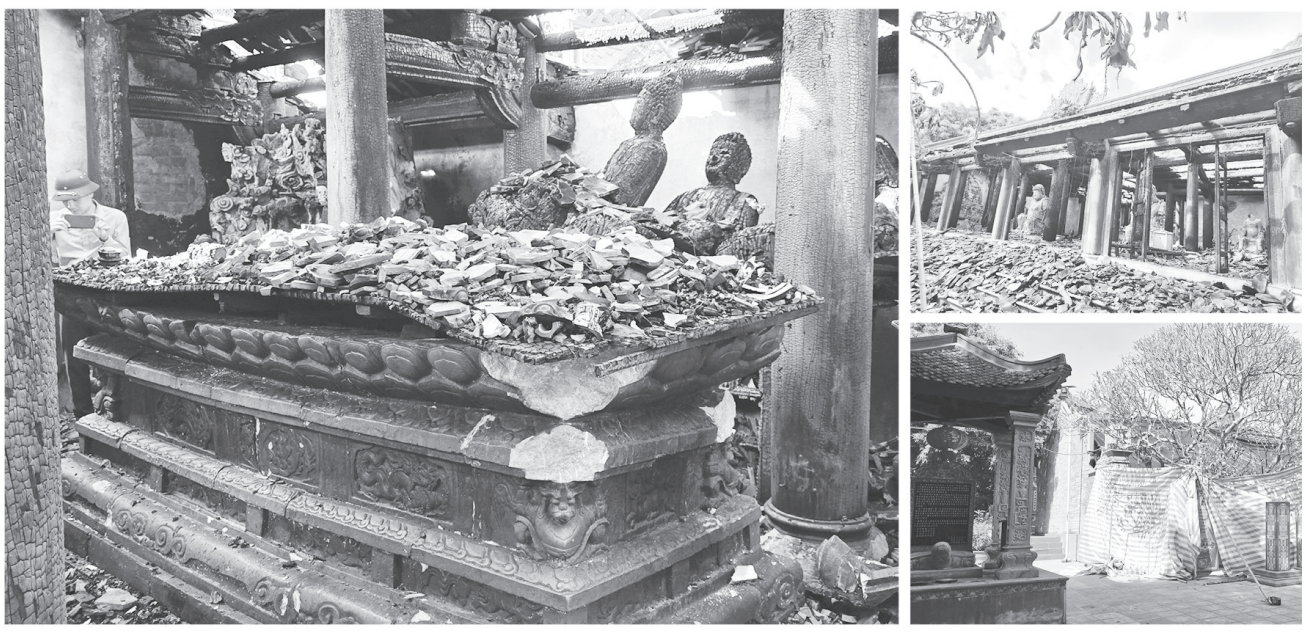
Đối với Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá: Thực hiện ngay các biện pháp kiểm kê các mảnh đá của bàn thờ bị rơi, rụng; đánh số, mã hóa và có giải pháp bảo quản an toàn tất cả các mảnh vỡ này; dọn dẹp toàn bộ các mảnh ngói, gạch vụn rơi phía trên bàn thờ; gia công khung cứng để bao che toàn bộ Bàn thờ (lưu ý có khoảng trống để không khí lưu thông, tránh hiện tượng om nhiệt, ẩm trong khung). Đối với hệ thống tượng thờ, không di dời các hiện vật, đối với các hiện vật bị đổ, thận trọng định vị lại hiện vật. Gia công khung lưới thép có mái che cứng bên trên để bảo vệ hiện vật, bảo đảm thông thoáng cho hiện vật, tránh gây hiện tượng om nhiệt, ẩm. Cần sớm đề xuất các biện pháp cấp thiết, xem xét đến sự phù hợp, đồng bộ với các giải pháp về bảo quản, tu bổ lâu dài sau này.

Biện pháp lâu dài: Đối với Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá và hệ thống các hiện vật: Nghiên cứu, đánh giá một cách khoa học, thận trọng, kỹ lưỡng cấu trúc vật liệu để đề xuất giải pháp bảo quản, tu bổ (tham khảo và lấy ý kiến các chuyên gia có chuyên môn liên quan). Đề xuất giải pháp tu bổ, phục hồi di tích đảm bảo thực hiện theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân và chính quyền địa phương.

Được biết đến thời điểm này, cơ quan chức năng có liên quan vẫn chưa đưa ra kết luận nguyên nhân dẫn đến vụ cháy di tích chùa Phổ Quang. ■

Biện pháp cấp thiết: Cần sớm có đánh giá, kết luận về nguyên nhân của vụ cháy để làm rõ trách nhiệm; tăng cường công tác bảo vệ, giữ gìn các di tích khác trên địa bàn toàn tỉnh. Tiếp tục đánh giá, kiểm đếm, bảo vệ tối đa các cấu trúc và thành phần của di tích còn tồn tại...

Biện pháp lâu dài: Đối với Bảo vật quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá và hệ thống các hiện vật: Nghiên cứu, đánh giá một cách khoa học, thận trọng, kỹ lưỡng cấu trúc vật liệu để đề xuất giải pháp bảo quản, tu bổ (tham khảo và lấy ý kiến các chuyên gia có chuyên môn liên quan). Đề xuất giải pháp tu bổ, phục hồi di tích đảm bảo thực hiện theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân và chính quyền địa phương.

Hiện trường vụ cháy chùa Phổ Quang

Rao bán sản phẩm giá siêu rẻ trên các trang mạng xã hội để lừa đảo

Cục An toàn thông tin (Bộ TT&TT) vừa cảnh báo về hiện tượng một số đối tượng chuyên rao bán sản phẩm giá siêu rẻ trên các trang mạng xã hội để lừa đảo. Cụ thể mới đây, ngày 31.10, Công an huyện Đắk R'lấp (Đắk Nông) đã tạm giữ hình sự Trần Văn Lộc (sinh năm 2003, trú tại huyện Krông Bông, Đắk Lắk) để điều tra về hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Theo điều tra, đối tượng sử dụng tài khoản mạng xã hội Facebook tham gia vào các hội nhóm, nhằm mục đích lấy thông tin, hình ảnh của người đang có nhu cầu bán xe ô tô, xe máy đã qua sử dụng. Có được thông tin, hình ảnh, đối tượng tải về đăng trên trang cá nhân mang tên "Nguyễn Hữu Lưu", rao bán với giá thấp. Khi khách đồng ý mua, đối tượng yêu cầu đặt cọc bằng phương thức chuyển khoản. Nhận được tiền cọc, đối tượng tiếp tục đưa ra nhiều lý do khác để tạo lòng tin, khiến khách hàng gửi thêm tiền cọc rồi chặn mọi liên lạc. Từ tháng 1.2024 đến khi bị bắt, đối tượng này đã lừa đảo, chiếm đoạt khoảng 500 triệu đồng của hàng trăm người.

Thủ đoạn chung của đối tượng lừa đảo chiêu trò trên thường là tạo lập các trang mạng xã hội giả mạo, đăng tải những hình ảnh về sản phẩm và rao bán với giá siêu rẻ so với thị trường. Đáng chú ý, các trang cá nhân của đối tượng thường không có thông tin cá nhân minh bạch. Trước thông tin trên, Cục An toàn thông tin khuyến cáo người dân nên thận trọng khi thực hiện giao dịch mua bán trên mạng xã hội hoặc qua hình thức trực tuyến; xác minh danh tính đối tượng, tìm hiểu độ uy tín của người bán và chất lượng sản phẩm trước khi mua hàng; không chuyển tiền đặt cọc trước để tránh bị chiếm đoạt tài sản.

Người mua hàng không cung cấp thông tin cá nhân nhạy cảm dưới bất kỳ hình thức nào; không truy cập vào các đường dẫn lạ; không chia sẻ số tài khoản ngân hàng, mã OTP, mật khẩu... Trong trường hợp nghi ngờ bản thân bị lừa đảo, người dân cần ngay lập tức báo cáo cho cơ quan chức năng hoặc tổ chức bảo vệ người tiêu dùng để được hỗ trợ, giải quyết và ngăn chặn kịp thời.

P.V

THỨ TRƯỞNG TẠ QUANG ĐÔNG:

Festival Hoa Đà Lạt, điểm nhấn về văn hóa và du lịch

● **KHẢI HƯNG**

Sáng qua 5.11 tại Hà Nội, UBND tỉnh Lâm Đồng phối hợp với Bộ VHTTDL tổ chức họp báo về việc tổ chức Festival Hoa Đà Lạt lần thứ X năm 2024.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông phát biểu tại buổi họp báo

Đây là lễ hội văn hóa - du lịch quan trọng của tỉnh Lâm Đồng, được tổ chức nhằm quảng bá hình ảnh, văn hóa, con người, du lịch của "Thành phố ngàn hoa" đến với du khách trong nước và quốc tế. Với quy mô cấp tỉnh hướng tới quy mô quốc gia và quốc tế, Festival Hoa đã diễn ra xuyên suốt trong năm 2024, tập trung cao điểm trong tháng 12.2024.

Chủ trì buổi họp báo có Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông; Phó Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng Phạm S; cùng tham dự có đại diện lãnh đạo các Cục, Vụ trực thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ VHTTDL, Bộ TT&TT; các sở, ban, ngành của TP Hà Nội; lãnh đạo, nhà báo, phóng viên một số cơ quan báo chí Trung ương, Bộ, ngành; lãnh đạo các tập đoàn, doanh nghiệp, công ty hoạt động trên lĩnh vực du lịch - dịch vụ và có tiềm năng đầu tư vào tỉnh Lâm Đồng…

Với chủ đề *Hoa Đà Lạt - Bản giao hưởng sắc màu*, Festival lần thứ X năm 2024 tiếp tục khẳng định Đà Lạt là thành phố Festival Hoa của Việt Nam, Thành phố sáng tạo trong lĩnh vực âm nhạc của UNESCO và thuộc "Nhóm 5 thành phố Festival ấn tượng của châu Á". Festival có 10 chương trình chính, 12 chương trình hưởng ứng và rất nhiều hoạt động mới lạ, hấp dẫn do các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân trong và ngoài tỉnh tham gia thực hiện.

Tại họp báo, ông Phạm S, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng chia sẻ: "Chúng tôi đã có sự chuẩn bị chu đáo với quyết tâm tổ chức thành công Festival Hoa Đà Lạt lần thứ X năm 2024. Điều này thể hiện sự đồng lòng, hưởng ứng tích cực đợt thi đua cao điểm "Đảng bộ, chính quyền, quân và dân Lâm Đồng đoàn kết, quyết tâm vượt qua khó khăn, vươn lên cùng đất nước", phấn đấu thực hiện thắng lợi mục tiêu, nhiệm vụ và các chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025 đề ra, lập thành tích cao nhất chào mừng Đại hội Đảng cấp cơ sở, tiến tới Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XII, nhiệm kỳ 2025-2030 và Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng".

Năm nay, Lâm Đồng không sử dụng ngân sách Nhà nước để tổ chức Festival Hoa vì đã có sự chung tay của toàn xã hội. Theo đó, lễ khai mạc sẽ được truyền hình trực tiếp trên VTV vào lúc 20h ngày 5.12 từ Quảng trường Lâm Viên, đây cũng là điểm nhấn quan trọng nhất trong tổng thể các chương trình của Festival Hoa 2024, hứa hẹn mang đến những cảm nhận khác biệt, ấn tượng đối với khán giả theo dõi trực tiếp và gián tiếp. Đến 20h ngày 31.12, chương trình nghệ thuật chào năm mới 2025 kết hợp lễ bế mạc Festival cũng sẽ diễn ra tại Quảng trường Lâm Viên.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông đánh giá cao về kết quả phát triển du lịch - dịch vụ của tỉnh Lâm Đồng trong thời gian qua; đồng thời bày tỏ sự ủng hộ các ý tưởng, tên gọi, hình thức, cách tổ chức Festival của tỉnh Lâm Đồng. Thứ trưởng nhấn mạnh: "Đây là lần đầu tiên Đà Lạt khai thác được tất cả các thế mạnh, tiềm năng văn hóa du lịch trong việc tổ chức chuỗi sự kiện tại Festival Hoa. Vừa qua, Đà Lạt đã được công nhận nhiều danh hiệu về Thành phố Festival và chính thức tham gia vào chuỗi các Thành phố sáng tạo về âm nhạc của UNESCO. Đây là kết quả của những cố gắng, nỗ lực và là vinh dự cho TP Đà Lạt nói riêng và cho sự phát triển văn hóa du lịch Việt Nam nói chung". ■

Biến di sản thành tài sản, nguồn lực phát triển đất nước

Với lĩnh vực Di sản, qua mỗi lần Quốc hội sửa đổi, bổ sung Luật là một lần mở ra dòng chảy mạnh mẽ, tiếp thêm sức sống cho các giá trị văn hóa dân tộc, để những di sản quý báu ấy được gìn giữ và lan tỏa, trường tồn cùng tiến trình phát triển của đất nước.

Luật Di sản văn hóa (DSVH) được Quốc hội khóa X thông qua tại kỳ họp thứ 9, ngày 29.6.2001, đánh dấu một bước phát triển quan trọng trong sự nghiệp bảo tồn DSVH của Việt Nam. Sau 8 năm thi hành, Luật DSVH đã được sửa đổi, bổ sung một số điều và thông qua tại kỳ họp thứ 5 Quốc hội khóa XII (ngày 18.6.2009), nhằm giải quyết những hạn chế, bất cập khi thực thi Luật trong thực tiễn, tạo cơ sở pháp lý thuận lợi để đẩy mạnh sự nghiệp bảo vệ và phát huy giá trị DSVH trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa của đất nước.

Một bước tiến mới quan trọng trong Luật DSVH sửa đổi năm 2009 là bên cạnh vấn đề bảo tồn, phát huy giá trị DSVH vật thể, Luật đã đề cao và quy định các biện pháp bảo tồn, phát huy giá trị DSVH phi vật thể như: Tiếng nói, chữ viết của các dân tộc ở Việt Nam; các tác phẩm văn học, nghệ thuật, khoa học, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian của 54 dân tộc anh em cùng chung sống trên dải đất hình chữ S; các nghề thủ công truyền thống có giá trị tiêu biểu; tri thức về y học cổ truyền; văn hóa ẩm thực; trang phục, lễ hội truyền thống…

Sau 23 năm thực hiện Luật DSVH 2001 và 15 năm thực hiện Luật DSVH 2009, đến nay nhiều quy định đã lỗi thời, không phù hợp và theo kịp thực tiễn. Vì thế, Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật DSVH đã được Quốc hội xem xét tại kỳ họp thứ 7 và vừa thảo luận cho ý kiến để thông qua tại kỳ họp thứ 8.

Việc sửa đổi Luật lần này, như Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng đã nhấn mạnh, là "nhằm khắc phục những bất cập, trên tinh thần kiến tạo, biến di sản thành tài sản và động lực phát triển đất nước". Đại biểu Thạch Phước Bình (Đoàn ĐBQH tỉnh Trà Vinh) cũng đánh giá Dự thảo Luật DSVH (sửa đổi) 2024 là "bước tiến quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả quản lý, bảo vệ và phát huy DSVH nước nhà".

Có thể nói, thông qua các quy định, Luật DSVH đã khẳng định quyết tâm của Nhà nước Việt Nam trong việc bảo tồn, phát huy đa dạng DSVH dân tộc, nhằm đảm bảo quyền được hưởng thụ văn hóa của người dân, đồng thời quảng bá giá trị DSVH Việt Nam ra quốc tế. Qua các lần sửa đổi, bổ sung, Luật đã duy trì và phát triển thêm một bước quan điểm của Nhà nước Việt Nam trong vấn đề bảo tồn, phát huy giá trị DSVH vừa phù hợp với thực tiễn, vừa đảm bảo tiếp cận những tri thức mới về khoa học bảo tồn DSVH của quốc tế cũng như các biện pháp cần thiết trong việc bảo tồn phát triển và phổ biến khoa học, văn hóa...

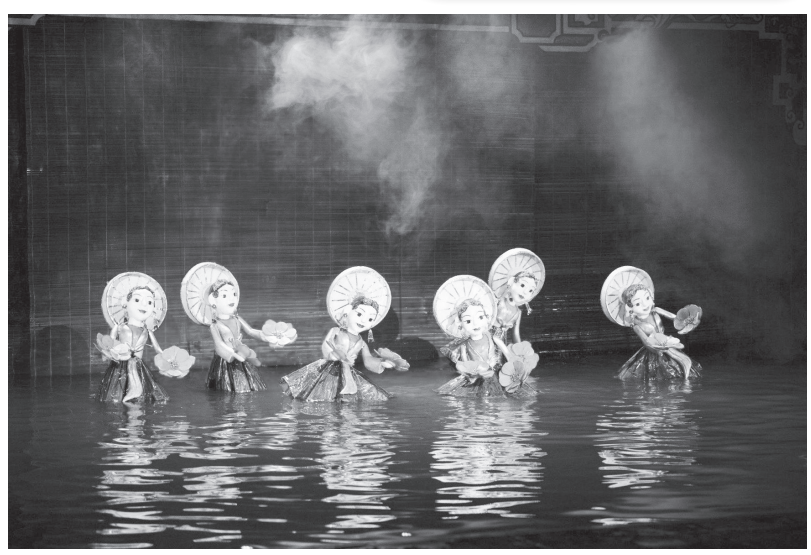
Thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa

Giữ vai trò tiên phong và được xem là trụ cột trong công cuộc xây dựng, phát triển công nghiệp văn hóa của đất nước, Luật Điện ảnh đã được sửa đổi, bổ sung vào năm 2022 và chính thức có hiệu lực từ ngày 1.11.2023, mở ra hành lang pháp lý thông thoáng để ngành "Nghệ thuật thứ 7" bứt phá, phát triển mạnh mẽ.

Nhìn từ góc độ công nghiệp văn hóa, bằng cách tiếp cận mới, điện ảnh không chỉ đơn thuần là hình thức nghệ thuật giải trí mà còn là phương tiện quảng bá văn hóa và bản sắc dân tộc, kiến tạo giá trị kinh tế thông qua du lịch, lan tỏa và thương mại hóa hình ảnh quốc gia. Thành công của một số nước như Hàn Quốc, Trung Quốc hay Ấn Độ… là minh chứng cho vai trò của điện ảnh trong việc xây dựng thương hiệu quốc gia, thu hút du khách và thúc đẩy đầu tư quốc tế.

Sửa đổi Luật Điện ảnh vào năm 2022 cũng phản ánh nỗ lực của Quốc hội nhằm thích nghi với sự thay đổi của thị trường và xu hướng hội nhập quốc tế. Trong bối cảnh hội nhập, ngành Điện ảnh Việt Nam phải đối mặt với

> *Việc phát triển văn hóa phải bao gồm cả thể chế và nguồn lực. Chính phủ phải có giải pháp căn cơ, lâu dài để kiến tạo thể chế, chính sách và nguồn lực cho phát triển văn hóa. Thể chế, chính sách trình Quốc hội thông qua phải tháo gỡ điểm nghẽn, vướng mắc, tồn tại lâu nay trong thực tiễn của ngành Văn hóa.*
>
> **(Đại biểu NGUYỄN THỊ VIỆT NGA - Đoàn ĐBQH tỉnh Hải Dương)**

Sửa đổi Luật Di sản văn hóa đã tiếp thêm sức mạnh để những di sản ngàn đời của dân tộc được gìn giữ và lan tỏa. Ảnh: Nhà hát Múa rối Việt Nam

THÁO GỠ ĐIỂM NGHẼN ĐỂ VĂN HÓA VƯƠN MÌNH TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

Bài 2: Khơi thông nguồn lực

● **THU SÂM - BÙI HOÀI SƠN**

Nhằm từng bước thể chế hóa chủ trương, quan điểm của Đảng tại Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII và chỉ đạo của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, thời gian qua, Quốc hội, Chính phủ đã vào cuộc bằng sự khẩn trương, quyết liệt, trách nhiệm, đổi mới để khơi thông dòng chảy cho văn hóa phát triển. Những điểm nghẽn về cơ chế, chính sách đang dần được tháo gỡ…

những thách thức lớn, từ nguồn vốn, kỹ thuật sản xuất cho đến khả năng cạnh tranh với "bom tấn" nước ngoài. Những quy định pháp lý cũ, nhiều khi chưa đáp ứng được nhu cầu phát triển nhanh chóng của ngành, đã gây ra các điểm nghẽn cản bước doanh nghiệp sản xuất và phân phối phim. Do đó, việc cập nhật Luật Điện ảnh nhằm khơi thông dòng chảy, hỗ trợ doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn, đầu tư công nghệ mới và thúc đẩy hợp tác quốc tế là vô cùng cần thiết.

Một khía cạnh quan trọng của Luật Điện ảnh sau khi được sửa đổi là tạo điều kiện tốt hơn cho nhà sản xuất, quảng bá và phát hành, mở ra những chân trời mới, giúp điện ảnh Việt Nam "vươn ra biển lớn". Đồng thời, Luật còn khuyến khích sáng tạo trong sản xuất nội dung, thu hút các nhà làm phim trẻ, mở rộng đối tượng khán giả và tăng cường sự đa dạng trong thể loại, đề tài; không chỉ hỗ trợ kinh tế mà còn góp phần xây dựng và bảo vệ bản sắc Việt Nam trước sức ảnh hưởng như vũ bão của văn hóa ngoại lai.

Luật Điện ảnh mới khẳng định mạnh mẽ cam kết của Nhà nước trong việc nâng tầm điện ảnh thành một "ngành công nghiệp chiến lược". Những điểm nghẽn trong cơ chế, chính sách giờ đây đã được khơi thông, tạo điều kiện để điện ảnh nước nhà "cất cánh", đưa văn hóa và bản sắc Việt Nam bay xa, lan tỏa tới bạn bè khắp năm châu.

Đánh giá cao Luật Điện ảnh được sửa đổi, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn khẳng định: Việc bổ sung các chính sách mới và đặc thù sẽ là nền tảng thuận lợi nhằm hỗ trợ và thúc đẩy sự phát triển của ngành Điện ảnh cũng như công nghiệp văn hóa. Bên cạnh chính sách đầu tư, hỗ trợ từ Nhà nước, việc bổ sung các quy định khuyến khích xã hội hóa, huy động sự tham gia của các thành phần kinh tế, cơ quan, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước tham gia vào hoạt động điện ảnh cũng rất quan trọng.

Quốc hội đã vào cuộc bằng sự khẩn trương, quyết liệt, trách nhiệm, đổi mới để khơi thông dòng chảy cho văn hóa phát triển **Ảnh: QUỐC HỘI**

Điện ảnh Việt Nam được kỳ vọng sẽ "cất cánh" sau khi Luật Điện ảnh được sửa đổi, bổ sung năm 2022

Trong loạt bài trước, chúng tôi đã đề cập đến việc hàng loạt thiết chế văn hóa, thể thao "oằn mình" vì những bất cập trong quản lý, sử dụng tài sản công theo quy định tại Nghị định 151/2017/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý, sử dụng tài sản công.

Tin vui là ngày 15.9 vừa qua, Chính phủ đã ban hành Nghị định 114/2024/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung Nghị định 151. Theo đó, những khó khăn, vướng mắc về cơ chế, chính sách trong quản lý, sử dụng tài sản công sẽ được tháo gỡ; mở ra cơ hội để các thiết chế văn hóa, thể thao như Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam hay Khu Liên hợp thể thao Quốc gia Mỹ Đình phát triển như kỳ vọng…

Mở ra kỳ vọng mới

Tại kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV, sửa đổi Luật Quảng cáo không chỉ là động thái điều chỉnh pháp luật theo hướng "tháo gỡ điểm nghẽn của điểm nghẽn", mà còn mở ra những kỳ vọng lớn về một thị trường sôi động và đầy tiềm năng cho Việt Nam.

Quảng cáo, với sức mạnh của mình, chính là cây cầu nối những ý tưởng sáng tạo với công chúng, là phương tiện đưa sản phẩm đến gần hơn với người tiêu dùng và cũng là tiếng nói khẳng định bản sắc văn hóa của một quốc gia. Tuy nhiên, trong thời gian qua, ngành quảng cáo tại Việt Nam không ít lần đối mặt với những rào cản từ các quy định chưa kịp bắt nhịp với làn sóng công nghệ số và sự đa dạng của các phương thức quảng bá.

Trong bối cảnh công nghệ phát triển mạnh mẽ, các nền tảng trực tuyến và mạng xã hội chiếm ưu thế áp đảo, những "khuôn khổ" cũ kỹ đã kìm hãm nhiều doanh nghiệp, khiến họ loay hoay tìm cách thích ứng. Luật sửa đổi lần này được kỳ vọng sẽ mở lối giúp doanh nghiệp thỏa sức sáng tạo để tiếp cận người tiêu dùng; giảm thiểu các thủ tục rườm rà. Một hành lang pháp lý rõ ràng và thông thoáng sẽ tạo điều kiện cho doanh nghiệp có cơ hội cạnh tranh trên thị trường quốc tế bằng chính giá trị và bản sắc của riêng mình.

Không chỉ dừng lại ở đó, Luật sửa đổi còn thể hiện sự trân trọng đối với thuần phong mỹ tục và giá trị văn hóa dân tộc, đồng thời bảo vệ công chúng khỏi những nội dung không phù hợp; đưa ra tiêu chuẩn cao hơn trong việc kiểm soát và quản lý quảng cáo. Mỗi thông điệp quảng cáo không chỉ là cách giới thiệu sản phẩm, mà còn là một phần của câu chuyện văn hóa, phản ánh chân thực những giá trị và cốt cách của con người Việt Nam. Chính vì vậy, việc sửa đổi Luật cũng là để bảo vệ và duy trì những nét đẹp văn hóa trong từng chiến dịch quảng bá sản phẩm.

Với việc giải phóng rào cản, tháo gỡ khó khăn trong thủ tục và mở rộng cánh cửa sáng tạo, Luật mới đã thực sự hỗ trợ doanh nghiệp, khơi dậy sức sống mới cho toàn ngành công nghiệp quảng cáo. Đó là khát vọng về một môi trường lành mạnh, nơi sáng tạo được tôn vinh, cạnh tranh trở nên công bằng; mỗi doanh nghiệp, mỗi thương hiệu có thể tự tin đưa những ý tưởng mới mẻ ra thị trường mà không phải lo ngại về sự hạn chế của pháp lý.

Sự thay đổi lần này không chỉ mang đến lợi ích kinh tế mà còn là hành động tích cực trong việc bảo vệ người tiêu dùng, để mọi thông điệp đến với công chúng đều minh bạch, trung thực và đáng tin cậy. Có thể khẳng định, không đơn thuần chỉ là việc điều chỉnh các điều khoản pháp lý, sửa đổi Luật chính là khởi đầu mới của hành trình phát triển bền vững và đầy cảm hứng cho ngành Quảng cáo tại Việt Nam.

Ngày 21.10.2024, tại phiên khai mạc kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV, Tổng Bí thư Tô Lâm đã có bài phát biểu quan trọng, trong đó yêu cầu tiếp tục đổi mới mạnh mẽ công tác lập pháp; chuyển đổi tư duy xây dựng pháp luật theo hướng vừa bảo đảm yêu cầu quản lý Nhà nước, vừa khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức sản xuất, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển. Chúng ta tin rằng, Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo được xem xét tại kỳ họp 8 và thông qua tại kỳ họp 9, sẽ tháo gỡ điểm nghẽn, khơi thông nguồn lực cho phát triển văn hóa, góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, như việc sửa đổi Luật Điện ảnh và Luật DSVH vừa qua. ***(Còn tiếp)***

CÔNG TRÌNH MỚI BẢO TÀNG LỊCH SỬ QUÂN SỰ VIỆT NAM:

Nơi bảo tồn, phát huy tinh hoa di sản văn hóa quân sự của dân tộc

● **PHƯƠNG HÀ; ảnh: ĐỨC ANH**

Thiết chế Bảo tàng quy mô nhất từ trước đến nay, Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam sau những ngày đầu tiên mở cửa đã ngay lập tức trở thành một địa điểm "hot trend" với đông đảo du khách trong và ngoài nước đến với Hà Nội.

Đặc biệt, có nhiều bạn trẻ đã sớm tìm đến địa chỉ hiện đại, hoành tráng bậc nhất này để tìm về với những trải nghiệm, những ký ức hào hùng trong lịch sử dân tộc.

Khi điểm đến gắn với thương hiệu quốc gia

Trong chuỗi hoạt động kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập QĐND Việt Nam, thiết chế bảo tàng có quy mô hiện đại bậc nhất hiện nay, Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam đã chính thức mở cửa từ ngày 1.11 tại địa chỉ mới: Km 6+500 Đại lộ Thăng Long (phường Tây Mỗ và Đại Mỗ, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội).

Bảo tàng Lịch sử quốc gia là một trong sáu bảo tàng cấp quốc gia và là bảo tàng đầu hệ của hệ thống bảo tàng quân đội, được thành lập ngày 17.7.1956. Bảo tàng hiện đang trưng bày và lưu giữ hàng vạn hiện vật, trong đó có bốn bảo vật quốc gia: Máy bay MiG-21 số hiệu 4324; Máy bay MiG-21 số hiệu 5121, Tấm Bản đồ Quyết tâm chiến dịch Hồ Chí Minh; Xe tăng T-54B số hiệu 843. Công trình mới được Bộ Quốc phòng đầu tư xây dựng trên diện tích 386.600m², thiết kế hiện đại, tạo dòng chảy lịch sử bằng trực giác với màu sắc phù hợp; với nhiều thành phần trưng bày để khách tham quan tương tác và trải nghiệm, hiểu nhiều hơn về cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc của nhân dân Việt Nam.

Ngay trong ngày đầu tiên mở cửa, điểm đến này đã ghi nhận hàng ngàn lượt khách tham quan, phần nhiều là những CCB, học sinh, sinh viên… Ông Đỗ Tiến, CCB đến từ Thạch Thất (Hà Nội) chia sẻ, khi biết thông tin Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam sẽ mở cửa từ đầu tháng 11, ông đã tìm đến địa chỉ này để vừa có cơ hội chiêm ngưỡng, trải nghiệm tại một bảo tàng quy mô, hoành tráng, vừa được ôn lại những ký ức hào hùng trong lịch sử dân tộc. "Mỗi hiện vật, góc nhỏ nơi đây đều chứa đựng những thông điệp tự hào về lịch sử, để thế hệ hôm nay, đặc biệt là các bạn trẻ luôn thấy biết ơn và trân trọng", ông Tiến bộc bạch. Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam cho biết, đây là một công trình văn hóa đặc biệt tiêu biểu, nơi bảo tồn và phát huy tinh hoa di sản văn hóa quân sự của dân tộc, đáp ứng nhu cầu nghiên cứu, học tập, tham quan và hưởng thụ văn hóa của các tầng lớp nhân dân, của du khách trong nước và quốc tế, phù hợp chủ trương của Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng.

Du khách tham quan khu vực trưng bày ngoài trời

Bảo tàng có quy mô bốn tầng nổi và một tầng hầm, diện tích xây dựng 23.198m², tổng diện tích sàn tòa nhà chính 64.640m². Phía trước tòa nhà là Tháp Chiến thắng cao 45m với hình ngôi sao năm cánh được xếp chồng nhiều lớp, tượng trưng cho năm 1945, dân tộc Việt Nam giành được độc lập. Khu vực trưng bày ngoài trời phía trước tòa nhà giới thiệu một số vũ khí và phương tiện chiến tranh của Pháp, Mỹ sử dụng trong chiến tranh ở Việt Nam cũng như của quân và dân Việt Nam đã sử dụng trong hai cuộc kháng chiến, trong công cuộc bảo vệ đất nước. Tại khu vực tiền sảnh, bảo tàng giới thiệu các mốc son trong suốt chiều dài lịch sử hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam, tinh thần hòa hiếu, đạo lý "Đem đại nghĩa để thắng hung tàn, lấy chí nhân để thay cường bạo" đã thấm sâu trong dòng máu của mỗi người dân nước Việt. Khu vực Đại sảnh với thông điệp Việt Nam yêu chuộng hòa bình, con người Việt Nam hòa hiếu, bao dung, nhân nghĩa và mong muốn được đóng góp vào việc kiến tạo, gìn giữ hòa bình cho nhân loại.

Thêm thông tin quý về cuộc đời của vua Hàm Nghi

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Ngày 5.11, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế tổ chức tọa đàm, giới thiệu ấn phẩm *Hàm Nghi - Hoàng đế lưu vong, nghệ sĩ ở Alger* vừa được xuất bản bằng tiếng Việt vào tháng 10.2024. Bị lưu đày sang Algérie lúc mới 18 tuổi, dù mang thân phận tù nhân chính trị, nhưng vị vua này vẫn dành cả cuộc đời mình cho nghệ thuật.

Cuốn sách do TS Amandine Dabat, hậu duệ đời thứ năm vua Hàm Nghi, nghiên cứu và biên soạn, được NXB Khoa học xã hội dịch và xuất bản từ bản gốc tiếng Pháp *Hàm Nghi - Empereur en exil, artiste à Alger* do NXB Sorbonne ấn hành năm 2019. Cuốn sách là một công trình nghiên cứu tâm huyết của TS Amandine Dabat về cuộc đời và sự nghiệp của vua Hàm Nghi trong vai trò một vị vua yêu nước và là một họa sĩ tài hoa trong thời gian ông lưu vong tại Pháp và Alger. Sách dày hơn 500 trang, trong đó có 71 trang tác phẩm mỹ thuật, 12 trang tác phẩm điêu khắc, 68 trang ảnh tư liệu, thư từ…

Theo TS Amandine Dabat, để thực hiện nghiên cứu này, cô đã dựa vào hai bộ sưu tập quan trọng, gồm: Bộ sưu tập Hàm Nghi do hậu duệ của ông lưu giữ, với khoảng 2.500 tài liệu, chủ yếu là thư từ, bao gồm cả thư ông nhận và các bản thảo ông viết trong thời gian bị lưu đày; và bộ sưu tập từ tài liệu của chính quyền Algérie được lưu trữ tại Trung tâm Lưu trữ quốc gia hải ngoại ở Aix-en-Provence (Pháp). Bộ tài liệu này chứa đựng những văn bản hành chính và các dự án chính trị của chính phủ Pháp liên quan đến Hàm Nghi, cho ta thấy cách họ nhìn nhận ông như một tù nhân chính trị. Những thư từ trong Bộ sưu tập Hàm Nghi đã cho thấy rõ quan điểm của vua Hàm Nghi về chính quyền Pháp, về chính trị, cũng như các mối quan hệ xã hội và nghệ thuật của mình. Những lá thư này mở ra cái nhìn sâu sắc về mạng lưới xã hội và một phần đời tư của ông. Những tác phẩm nghệ thuật của Hàm Nghi, từ những bức tranh sơn dầu đến các tác phẩm điêu khắc đã phản ánh cách mà ông muốn thể hiện bản thân và quan niệm về thế giới.

Tác giả, diễn giả Amandine Dabat, hậu duệ đời thứ 5 của vua Hàm Nghi chia sẻ thông tin về cuốn sách

Dù mang thân phận tù nhân chính trị nhưng vua Hàm Nghi đã dành cả cuộc đời mình cho nghệ thuật. Nhờ các mối quan hệ với những nhân vật nổi tiếng như nhà điêu khắc Auguste Rodin và nhà văn Judith Gautier, ông dần tiếp cận và hoà mình vào giới nghệ thuật và trí thức đương thời. Dù bị chính quyền Pháp giám sát nghiêm ngặt và coi là mối đe dọa nguy hiểm, ông vẫn giữ được liên lạc với gia đình và quê hương thông qua mạng lưới bạn bè quý tộc giữa Algérie, Đông Dương và Pháp. PGS.TS Nguyễn Tuấn Cường, Viện trưởng Viện nghiên cứu Hán Nôm, cho biết: Cuốn sách *Hàm Nghi - Hoàng đế lưu vong, nghệ sĩ ở Alger* tiếp cận các phông lưu trữ tư nhân và con cháu vua Hàm Nghi theo hướng minh bạch và coi trọng thiết chứng. Vì vậy, giá trị sử học, tư liệu học, thư mục học ở cuốn sách này là rất lớn. Trong chuỗi sự kiện tìm về

Từng hiện vật "kể" chuyện lịch sử ngàn năm

Hiện Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam đã hoàn thành giai đoạn một của dự án. Ngay sau khi mở cửa, điểm đến mới dù nằm ở vị trí ngoại thành Hà Nội nhưng đã trở thành địa chỉ được tìm kiếm nhiều nhất trong những ngày qua. Được biết, sau hai ngày đầu tiên (1-2.11), bảo tàng tạm dừng đón khách từ ngày 3-5.11 để phục vụ công tác ghi hình cho lễ kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập QĐND Việt Nam và mở cửa trở lại vào ngày 6.11, miễn phí vé tham quan đến hết tháng 12.2024.

Tại hệ thống trưng bày tầng một, bảo tàng giới thiệu hàng nghìn hiện vật với cách bài trí, tổ chức hiện đại, khoa học, phong phú, ứng dụng công nghệ tiên tiến của bảo tàng quốc tế như sa bàn 3D mapping, màn hình tra cứu thông tin, media tư liệu ảnh, thuyết minh tự động audioguide và mã QR tra cứu thông tin hiện vật; phản ánh toàn diện lịch sử đấu tranh chống giặc ngoại xâm, giành độc lập của dân tộc Việt Nam; sự hình thành và phát triển của các lực lượng vũ trang nhân dân, nòng cốt là QĐND Việt Nam trong các thời kỳ cách mạng của đất nước. Cùng với đó là hơn 60 video clip, giới thiệu các chiến dịch, trận đánh và nhân vật lịch sử mang đến cho công chúng tham quan, trải nghiệm hoàn toàn mới. Không gian trưng bày được chia làm sáu chủ đề: Buổi đầu dựng nước và giữ nước; Bảo vệ độc lập dân tộc từ năm 939 đến năm 1858; Chống thực dân Pháp, giành độc lập dân tộc từ năm 1858 đến năm 1945; Cuộc kháng chiến chống Pháp từ năm 1945 đến năm 1954; Cuộc kháng chiến chống Mỹ 1954-1975; Xây dựng và bảo vệ đất nước sau 1975 đến nay.

Một điểm nhấn trong không gian trưng bày của bảo tàng giới thiệu Bảo vật quốc gia Máy bay MiG-21 số hiệu 4324, mang trên mình 14 ngôi sao đỏ, tượng trưng cho 14 chiến công bắn rơi máy bay Mỹ từ năm 1965-1967, được Thủ tướng Chính phủ công nhận ngày 14.1.2015. Được tận mắt chiêm ngưỡng, gặp lại những hiện vật lịch sử trong không gian trưng bày hiện đại của bảo tàng, ông Đỗ Tiến chia sẻ cảm xúc như được sống lại một thời hào hùng của lịch sử dân tộc, một thời đạn bom bão lửa đầy gian khó nhưng bất khuất, kiên trung, với những tấm gương anh hùng không tiếc máu xương bảo vệ đất nước. "Quá khứ hào hùng nay trở thành sức mạnh, biểu tượng của truyền thống văn hóa quốc gia. Là thế hệ đi trước, thật vui khi được chứng kiến hình ảnh thế hệ trẻ hôm nay tìm về nguồn cội, tận mắt chứng kiến lịch sử đấu tranh hào hùng của cha ông qua từng hiện vật, hình ảnh được trưng bày ở công trình bảo tàng này", cựu chiến binh Đỗ Tiến chia sẻ.

Đỗ Phương Linh, sinh viên Trường Đại học KHXH&NV Hà Nội cũng cho biết: "Đến với bảo tàng là cơ hội để thế hệ trẻ hôm nay hiểu rõ hơn về lịch sử, sự hy sinh của thế hệ cha ông để từ đó, trân trọng, nâng niu và phát huy truyền thống quý báu của dân tộc thông qua từng hiện vật, hình ảnh được trưng bày tại đây". Ngay trong ngày đầu tiên, Phương Linh cùng nhóm bạn đã bắt xe bus từ nội thành để đến tham quan Bảo tàng, với mong muốn sẽ có được những trải nghiệm về lịch sử một cách sinh động nhất.

Sự hiện diện của một công trình thiết chế văn hóa hiện đại cũng cho thấy mục tiêu hình thành những công trình mang đậm bản sắc văn hóa, có tính biểu tượng cho Việt Nam hội nhập trong thế kỷ XXI, trở thành dấu ấn lịch sử và di sản dành cho tương lai đang dần được hiện thực hóa. ■

Bế mạc Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng Đông Bắc lần thứ XI

● **ĐÌNH TOÁN - HUY AN**

Sau ba ngày diễn ra sôi nổi, Bộ VHTTDL vừa phối hợp với UBND tỉnh Lạng Sơn tổ chức lễ bế mạc Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng Đông Bắc lần thứ XI tại Lạng Sơn, năm 2024. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy dự buổi Lễ.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy, Chủ tịch UBND tỉnh Lạng Sơn Hồ Tiến Thiệu trao cờ đăng cai Ngày hội lần thứ XII cho tỉnh Tuyên Quang

Phát biểu tại lễ bế mạc Ngày hội, Tổng Biên tập Tạp chí *Dân tộc và Thời đại*, Chủ tịch Hội đồng thẩm định đánh giá các hoạt động văn hóa nghệ thuật quần chúng và du lịch của Ngày hội, PGS.TS Lê Ngọc Thắng cho biết, trong những ngày vừa qua, với các hoạt động của 8 đoàn nghệ nhân, diễn viên đến từ các tỉnh thành, công chúng và du khách thập phương đã được chứng kiến những ngày văn hóa thật sự sôi động, giàu sức hút của những giá trị và bản sắc của cộng đồng các dân tộc khu vực Đông Bắc.

Việc trình diễn, giới thiệu trích đoạn lễ hội, nghi thức thức sinh hoạt văn hóa truyền thống dân tộc cho thấy tình cảm, ý thức tự hào, trách nhiệm của đồng bào các dân tộc đối với các giá trị di sản văn hóa của cộng đồng mình, được lưu truyền qua nhiều thế hệ. Các đoàn đã quảng bá những tiềm năng kinh tế, văn hóa, du lịch phong phú và đa dạng, với giá trị nhân văn, giá trị bản sắc, giá trị du lịch… Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Lạng Sơn Nguyễn Đặng Ân nhấn mạnh, Ngày hội đã diễn ra theo đúng kế hoạch, thực hiện đầy đủ các nội dung trong Ngày hội; đảm bảo an toàn về mọi phương diện; tạo được không khí phấn khởi, đoàn kết, lòng tự hào về các giá trị văn hóa truyền thống để đồng bào các dân tộc nói chung, đồng bào các dân tộc vùng Đông Bắc nói riêng nâng cao được nhận thức, sự hiểu biết và ý thức trách nhiệm giữ gìn di sản văn hóa quý báu của dân tộc mình.

Về phần nội dung của Ngày hội, ông Nguyễn Đặng Ân cho biết, chương trình lễ khai mạc Ngày hội đã đảm bảo tính trang trọng; có ý nghĩa về chính trị, văn hóa, để lại ấn tượng tốt đẹp đối với các đại biểu và công chúng dự xem, theo dõi chương trình. Nội dung chương trình có sức lan tỏa về các giá trị văn hóa truyền thống, đặc sắc của các dân tộc vùng Đông Bắc. Tại Lễ bế mạc, BTC Ngày hội đã trao 79 giải thưởng cho các đoàn tham gia ở sáu nội dung hoạt động văn hóa, du lịch. Cũng nhân dịp này, Bộ trưởng Bộ VHTTDL đã quyết định tặng Bằng khen cho 11 tập thể, 4 cá nhân có thành tích xuất sắc trong tổ chức Ngày hội. UBND tỉnh Lạng Sơn tặng Bằng khen cho 13 tập thể, 4 cá nhân có thành tích trong tổ chức Ngày hội.

Tại lễ bế mạc, BTC đã trao cờ đăng cai Ngày hội VHTTDL các dân tộc vùng Đông Bắc lần thứ XII, năm 2027 cho tỉnh Tuyên Quang. Nhận cờ đăng cai, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Tuyên Quang Hoàng Việt Phương khẳng định: "Việc được đăng cai Ngày hội lần thứ XII, bên cạnh niềm vinh dự còn là trách nhiệm lớn của tỉnh Tuyên Quang; giúp Tuyên Quang có cơ hội được quảng bá những nét đẹp văn hóa của tỉnh đến các tỉnh bạn, du khách trong nước và quốc tế. Tuyên Quang sẽ chuẩn bị mọi điều kiện tốt nhất để Ngày hội diễn ra thành công tốt đẹp". ■

TS Amandine Dabat trao tặng kỷ vật chiếc Khay gỗ khảm xà cừ của vua Hàm Nghi cho Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế

lịch sử, văn hóa dân tộc thì cuốn sách này xuất hiện vừa đúng lúc và vừa đúng chỗ, đúng thời điểm; là dịp để quảng bá văn hóa Việt Nam đến với bạn bè quốc tế, đồng thời khẳng định vị thế của Huế như là một trung tâm văn hóa đặc sắc của khu vực và thế giới.

"Nội dung của cuốn sách là lịch sử, văn hóa, nghệ thuật, thẩm mỹ, hội họa, điêu khắc, văn chương, chính trị, là tâm sự, cuộc sống, là thư tiếng cá nhân, những biến cố lớn trong cuộc đời mưa Âu, gió Á và càng đặc biệt hơn khi nó gắn với cuộc đời của một vị hoàng đế bị lưu vong. Chưa có một công trình khoa học nào từng cung cấp cho chúng ta những thông tin mới mẻ như vậy về cuộc đời của vua Hàm Nghi từ góc độ của khoa học liên ngành theo đúng nghĩa của cái thuật ngữ này", ông Cường nhấn mạnh. Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế Hoàng Việt Trung cho biết: Trước khi qua đời, vua Hàm Nghi đã để lại một gia tài đồ sộ về nghệ thuật, bao gồm 91 bức tranh và các tác phẩm điêu khắc khác, làm sửng sốt những người ở hậu thế, trong đó có TS Amandine Dabat. Đây được xem như là một nhân duyên thiên định để kết nối TS Amandine tìm hiểu về tổ tiên của mình và cô đã giành hơn 10 năm để làm luận văn tiến sĩ nghiên cứu về vị vua có số phận bi tráng trong lịch sử Việt Nam thay cho ý định nghiên cứu chuyên sâu về khảo cổ học Hy Lạp trước kia.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Đắc Xuân cho rằng, những thông tin và tư liệu đồ sộ mà TS Amandine Dabat đã tiếp cận và nghiên cứu được rất hay, nhưng chỉ là một phần chứ chưa hết thông tin, tư liệu về vua Hàm Nghi. Qua những nghiên cứu ý nghĩa về vị vua này, mong sẽ sớm có một Bảo tàng mang tên vua Hàm Nghi tại Huế; có thêm những bộ phim tư liệu hay về vị vua yêu nước này để quảng bá và lan tỏa đến cộng đồng. ■

Cũng trong cùng ngày 5.11, TS Amandine Dabat đã trao tặng các kỷ vật của vua Hàm Nghi cho Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế, gồm: Hiện vật Khay gỗ khảm xà cừ (kích thước dài 31,4cm; sâu 18,4cm; cao 10cm); bộ sách chữ Hán gồm Ngự chế canh chức đồ (2 quyển), Đan đồ huyện chí (26 quyển), Tăng đính thi kinh thể chí diễn nghĩa (5 quyển). Trong đó, Khay gỗ khảm xà cừ là một trong những hiện vật được đem từ Việt Nam mà vua Hàm Nghi luôn giữ bên mình như một kỷ vật gợi nhớ về quê hương. Còn bộ sách là một trong những cuốn sách vua Hàm Nghi từng đọc và còn lưu giữ được. Những kỷ vật này đã được Trưởng nữ của vị vua này là công chúa Như Mai lưu giữ cẩn thận.

Ngoài ra, các hậu duệ của vua Hàm Nghi cũng trao tặng các hiện vật quý như: Đôi đũa cung đình bằng ngà hải mã, được sử dụng trong bữa ăn của nhà vua giai đoạn Cần Vương 1885 - 1889; Đôi tiềm bằng sứ, vật dụng của gia đình vua Hàm Nghi.

LHP Nhật Bản 2024 tại Việt Nam

Từ nay đến ngày 28.12, LHP Nhật Bản 2024 tại Việt Nam sẽ diễn ra tại 4 thành phố là Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng và Hải Phòng. Đây là một trong những sự kiện văn hóa lớn do Quỹ Giao lưu Quốc tế Nhật Bản tổ chức hằng năm, với mục tiêu đưa điện ảnh đất nước Mặt trời mọc đến gần hơn với khán giả trên toàn thế giới.

LHP lần này sẽ giới thiệu đến công chúng Việt Nam 11 tác phẩm điện ảnh xuất sắc, mở màn là "bom tấn" *Godzilla -1.0*. Ngoài ra, hai bộ phim hoạt hình nổi tiếng là Sand land (chuyển thể từ manga cùng tên của tác giả Toriyama Akira) và *Trận chiến bãi phế liệu*, một trong những phim hoạt hình Nhật Bản được công nhận là hay nhất về chủ đề thể thao cũng sẽ được trình chiếu.

MINH HẢI

Lần đầu tại Việt Nam "chiếu phim mù"

Bà Ngô Thị Bích Hiền, đại diện đơn vị phát hành BHD cho biết, *Bộ phim bí ẩn* sẽ được trình chiếu theo hình thức giấu kín mọi thông tin trước khi khán giả vào rạp. Trên poster của *Bộ phim bí ẩn* chỉ bao gồm dấu "?" cỡ lớn và T16 (giới hạn độ tuổi), bởi vậy, rất khó để xác định đây là tên gọi của tác phẩm hay nó còn ẩn giấu nhiều bí ẩn khác nữa.

Hình thức chiếu "mù" đã rất quen thuộc tại các LHP quốc tế lớn như Cannes (Pháp), Sundance (Mỹ), Busan (Hàn Quốc)… Đây là lần đầu công chúng Việt Nam được tiếp cận với cách làm mới mẻ này. *Bộ phim bí ẩn* khởi chiếu vào khung giờ vàng trong ba ngày 8-10.11 tại các cụm rạp trên toàn quốc. Song song với những suất chiếu đặc biệt, tác phẩm cũng sẽ được giới thiệu đại diện trong Chương trình phim Việt Nam đương đại tại LHP quốc tế Hà Nội VII ngày 10.11 tại BHD Phạm Ngọc Thạch.

HỒNG HẠNH

LIÊN HOAN SÂN KHẤU HÀ NỘI MỞ RỘNG 2024:

Thiếu vắng hơi thở cuộc sống

● **ĐÀO ANH - THANH MAI**

Diễn ra từ ngày 1 - 9.11 trên nhiều sàn diễn lớn của Thủ đô, Liên hoan Sân khấu Hà Nội mở rộng năm 2024 đã đi được hơn nửa chặng đường, 12 đoàn nghệ thuật đang nỗ lực hết mình để cống hiến những vở diễn đỉnh cao. Dù thành công trong việc thu hút khán giả, Liên hoan vẫn để lộ một khoảng trống đáng lo ngại: Sự thiếu vắng các tác phẩm mang hơi thở đương đại.

Điều đó không chỉ làm giảm tính đa dạng mà còn đặt ra thách thức lớn cho nghệ thuật sân khấu nước nhà trong việc đáp ứng nhu cầu và thị hiếu của công chúng…

Cảnh trong vở *Ông không phải là bố tôi* của Nhà hát Tuổi trẻ

Thiếu vắng đề tài hiện đại

Với 800 văn nghệ sĩ tài năng đến từ 12 đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp, Liên hoan quy tụ những tác phẩm sân khấu đặc sắc, đa dạng thể loại và giàu giá trị nghệ thuật như: *Khoảng trống* (Nhà hát Kịch Hà Nội); *Cánh cửa khép hờ* (Nhà hát Cải lương Việt Nam); *Hồ Xuân Hương* (Đoàn Chèo Hải Phòng); *Đại tướng Võ Nguyên Giáp* (Nhà hát Chèo Quân đội); *Ông không phải là bố tôi* (Nhà hát Tuổi trẻ); *Hoàng đế cờ lau* (Nhà hát Múa rối Thăng Long); *Sóng ven đô* (Nhà hát Chèo Bắc Giang); *Người hát ả đào* (Nhà hát Chèo Hà Nội)…

Tuy nhiên, nhìn vào danh sách các vở diễn, có thể thấy rõ sự vắng bóng đề tài hiện đại mang hơi thở "nóng hổi" của cuộc sống, gần gũi với xã hội đương thời, khiến sân khấu trở nên xa cách với khán giả, đặc biệt là giới trẻ.

Là một trong những đơn vị lựa chọn đề tài hiện đại, Nhà hát Cải lương Việt Nam mang đến Liên hoan vở *Cánh cửa khép hờ*. Đạo diễn, NSND Triệu Trung Kiên cho biết, đây là lần đầu đơn vị khai thác một chủ đề mới nên vừa là thách thức vừa là phép thử sức chuyển tải của sân khấu cải lương trong nỗ lực tiếp cận đa dạng tầng lớp công chúng… "*Cánh cửa khép hờ* là lời cảnh tỉnh nhân loại trước xu thế lạm dụng công nghệ sinh học và trí tuệ nhân tạo đang diễn ra tràn lan hiện nay; đồng thời khẳng định: Mỗi bước tiến của nền văn minh phải luôn song hành và thuận chiều với các quy luật của tự nhiên như luật hấp dẫn, luật cân bằng, luật nhân quả... Mọi tham vọng làm biến đổi hệ cân bằng sinh thái nhằm mang lại những lợi ích vị kỷ cá nhân, đều tiềm ẩn hiểm họa cho Trái đất...", NSND Triệu Trung Kiên thông tin.

Bày tỏ quan điểm về việc khai thác đề tài hiện đại, NSƯT Quang Ánh (Nhà hát Tuổi trẻ) cho rằng: "Sân khấu là tấm gương phản chiếu cuộc sống, vừa phản ánh hiện thực lại vừa là nơi gửi gắm những thông điệp sâu sắc. Các vấn đề "hot" như tình bạn, tình yêu, gia đình,... khi được tái hiện trên sàn diễn sẽ giúp người xem thấy được hình ảnh của chính mình, dẫn dắt họ đến với những giá trị tốt đẹp, nhân văn. Đổi mới đề tài và cách khai thác không chỉ là cách làm phong phú thêm nghệ thuật mà còn là cách để sân khấu chạm đến trái tim khán giả".

Cái khó ló cái khôn

Tại Liên hoan Sân khấu Hà Nội mở rộng 2024, các vở diễn đều được đầu tư và làm mới kỹ lưỡng, công phu. Ê kíp sáng tạo đã nỗ lực tìm tòi cách lồng ghép yếu tố đương đại vào tác phẩm kinh điển, khéo léo sử dụng âm thanh, ánh sáng, trang phục, lời thoại... nhằm thổi "làn gió mới" vào những câu chuyện xưa, tạo sức hút cho tác phẩm. Điển hình như *Đại tướng Võ Nguyên Giáp* (Nhà hát Chèo Quân đội), được dàn dựng theo phong cách ước lệ của sân khấu truyền thống gắn với sự kiện, nhân vật có thật, mọi diễn biến, dấu mốc lịch sử đều được tôn trọng, nhằm ca ngợi vị Đại tướng tài ba của dân tộc. Xen vào giữa khung cảnh hoành tráng ở mặt trận là những khoảnh khắc trữ tình, ở đó Đại tướng hiện lên với nét bình dị, gần gũi, ấm áp, nhân văn. Lời thoại của nhân vật cũng được chỉnh sửa phù hợp với thị hiếu hiện đại, khiến khán giả vừa thấy quen nhưng cũng rất mới lạ, thu hút…

Cách làm này đã khiến tác phẩm truyền thống không còn nhàm chán, khô khan, diện mạo của Liên hoan cũng trở nên phong phú, đem lại sức sống mới cho sân khấu nước nhà. Dù chưa đi hết chặng đường, nhưng sự kiện đã ghi dấu ấn thành công, thể hiện qua những phản hồi tích cực từ khán giả.

Đến thưởng thức vở chèo *Đại tướng Võ Nguyên Giáp*, bà Nguyễn Thị Thuân (60 tuổi, Đông Anh) bày tỏ, thời kỳ trước, khi các phương tiện giải trí chưa phong phú như bây giờ, sân khấu là không gian văn hóa quen thuộc, là khát khao mong đợi của người dân. Giờ đây, xã hội phát triển, nghệ thuật truyền thống thưa dần trong đời sống thường ngày. "Nhưng khi xem vở diễn, tôi như được trở về với những ngày xưa cũ, khi tiếng chèo, tiếng trống là nhịp đập của làng quê. Cách các nghệ sĩ thể hiện từng lời thoại, từng động tác khiến tôi bồi hồi xúc động, bởi đã lâu lắm tôi mới lại được xem chèo", bà Thuân chia sẻ.

Đánh giá cao vai trò của Liên hoan, Giám đốc Nhà hát Tuổi trẻ, NSƯT Nguyễn Sĩ Tiến nhận định: Sự kiện không chỉ là dịp để các nghệ sĩ phô diễn tài năng, giao lưu, học hỏi, làm mới tác phẩm của mình, mà còn là cơ hội đưa sân khấu đến gần với công chúng hơn. Từ đó, nâng cao chất lượng nghệ thuật, đáp ứng nhu cầu thưởng thức của khán giả, đặc biệt là giới trẻ. "Qua các đêm diễn, người xem không chỉ được thưởng thức cái hay, cái đẹp của nghệ thuật mà còn tìm thấy những giá trị nhân văn, những bài học ý nghĩa. Nhờ đó, sân khấu không còn là thế giới tách biệt, mà trở thành một phần trong đời sống xã hội", NSƯT Sĩ Tiến nói.

Với nghệ sĩ Hoàng Thanh Huấn (Nhà hát Chèo Quân đội), sân khấu còn là nơi các nghệ sĩ được truyền cảm hứng và được sống trọn vẹn niềm đam mê. "Đây là cơ hội tốt để chúng tôi học cách đổi mới tư duy, nắm bắt xu hướng và mạnh dạn thử nghiệm những phong cách diễn xuất mới", anh cho biết, đồng thời cũng bày tỏ mong muốn thời gian tới sẽ có nhiều cuộc Liên hoan hơn nữa để các nghệ sĩ có cơ hội tham gia và nâng cao trình độ chuyên môn.

Có thể nói, Liên hoan sân khấu không chỉ là dịp để khán giả có cơ hội thưởng thức những vở diễn đỉnh cao mà còn là không gian để hồi tưởng, sống cùng nghệ thuật truyền thống và nét đẹp văn hóa của dân tộc. Trong bối cảnh xã hội phát triển không ngừng và thị hiếu của khán giả ngày càng đa dạng, nghệ thuật sân khấu cũng cần phải thay đổi và thích nghi. Nếu chỉ dừng lại ở những đề tài xưa cũ, thiếu câu chuyện phản ánh xã hội đương đại, sân khấu sẽ dần mất đi tính ứng dụng. Vì thế, các đơn vị cần mạnh dạn hơn trong việc sáng tác kịch bản, đề cập đến những vấn đề mà dư luận quan tâm, để sân khấu thực sự là nơi phản ánh, dẫn dắt và gợi mở về cuộc sống. ■

HANIFF
Hanoi international film festival

Sẵn sàng cho một LHP giàu bản sắc

● **PHƯƠNG ANH (thực hiện); ảnh: TRẦN HUẤN**

Ngay trước thềm khai mạc HANIFF VII, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông, Trưởng Ban chỉ đạo LHP cho biết: Hà Nội - Thành phố sáng tạo, Thủ đô tươi đẹp và mến khách đã sẵn sàng chào đón sự kiện. "Bữa tiệc" đa sắc màu với 117 tác phẩm đến từ 51 quốc gia và vùng lãnh thổ hứa hẹn sẽ mang đến một lễ hội điện ảnh sôi nổi, sống động và giàu bản sắc…

Thứ trưởng Tạ Quang Đông

Trao đổi với *Văn Hóa,* Thứ trưởng Tạ Quang Đông nhấn mạnh: "Thương hiệu HANIFF đã dần được khẳng định và nâng cao vị thế, góp phần lan tỏa hình ảnh, văn hóa Hà Nội nói riêng, đất nước, con người Việt Nam nói chung ra thế giới. Chúng ta kỳ vọng HANIFF VII sẽ tiếp tục ghi dấu ấn tốt đẹp, đưa Hà Nội thành điểm đến mới trên bản đồ điện ảnh năm châu".

Mang đến cảm xúc tươi mới, hứng khởi cho những người tham gia

● **PV**: *Chỉ còn thời gian rất ngắn, HANIFF VII sẽ chính thức khai màn. Sự kiện điện ảnh được đón chờ nhất trong năm 2024 đến thời điểm này đã sẵn sàng, thưa Thứ trưởng?*

- Thứ trưởng Tạ Quang Đông: Sau 8 tháng khẩn trương chuẩn bị, ngày mai 7.11, LHP quốc tế Hà Nội lần thứ VII sẽ chính thức diễn ra, đón chào các nhà làm phim, nghệ sĩ điện ảnh trong nước và quốc tế đến với Thủ đô tươi đẹp. Với slogan "Điện ảnh sáng tạo - cất cánh", đây là sự kiện lớn được Bộ VHTTDL phối hợp với UBND TP Hà Nội chỉ đạo; Cục Điện ảnh chủ trì, phối hợp Sở VHTT Hà Nội tổ chức.

Lễ khai mạc hoành tráng, ấn tượng diễn ra vào tối cùng ngày tại không gian văn hóa hiện đại bậc nhất của Hà Nội là Nhà hát Hồ Gươm, được phát trực tiếp trên các kênh sóng truyền hình và livestream trên các nền tảng mạng xã hội để lan tỏa, phục vụ đông đảo công chúng.

Có thể nói, BTC HANIFF VII, giới nghề và người yêu điện ảnh đang rất mong chờ khoảnh khắc khai màn đầy ý nghĩa này. Hà Nội đã sẵn sàng tiếp đón các vị đại biểu, khách quý, văn nghệ sĩ cùng tề tựu; những rạp phim chất lượng tốt nhất, những địa điểm ngoài trời cũng đã được chọn lựa kỹ lưỡng để công chiếu tác phẩm tham dự LHP, tất cả nhằm để lại ấn tượng sâu sắc đối với khán giả cùng các đoàn phim trong nước và quốc tế.

● *Thưa Thứ trưởng, trải qua 6 kỳ tổ chức, HANIFF đã trở thành thương hiệu thu hút sự quan tâm, góp phần quảng bá Thủ đô Hà Nội, đất nước Việt Nam tươi đẹp, mến khách. Vậy kỳ LHP lần thứ 7 này sẽ được tổ chức với quy mô như thế nào?*

- Thành công của 6 kỳ LHP trước đây là nền tảng quan trọng để HANIFF dần định vị là một thương hiệu uy tín, một điểm hẹn điện ảnh được tổ chức định kỳ hai năm một lần. Đó là thuận lợi nhưng cũng là thách thức đối với công tác tổ chức, sao cho mỗi kỳ LHP đều mang đến nhiều cảm xúc tươi mới, tạo nên sự hứng khởi cho tất cả những người tham gia.

HANIFF VII dự kiến sẽ có khoảng 800 đại biểu và khách mời, đặc biệt là sự hiện diện của các nghệ sĩ nổi tiếng, các nhà hoạt động điện ảnh tầm cỡ của Việt Nam và quốc tế. Giữa không gian tươi đẹp của Hà Nội, chúng ta sẽ có dịp giao lưu, trao đổi kinh nghiệm với đại diện của các nền điện ảnh danh tiếng đến từ nhiều quốc gia trên thế giới như Hàn Quốc, Trung Quốc, Thái Lan, Nhật Bản, Đức, Hoa Kỳ, Srilanka…

Số lượng phim tham dự cũng cho thấy quy mô, chất lượng của một lễ hội điện ảnh uy tín. Từ hơn 500 bộ phim đăng ký tham dự, BTC đã tuyển chọn 117 tác phẩm của 51 quốc gia và vùng lãnh thổ để trình chiếu trong các chương trình, hoạt động tại sự kiện. Những bộ phim đa sắc màu, phong cách thể hiện độc đáo, sáng tạo, hứa hẹn tạo nên không gian ngập tràn bản sắc, sôi nổi và sống động trên mảnh đất Thăng Long ngàn năm văn hiến.

Điểm nhấn đặc biệt là HANIFF lần này được tổ chức đúng vào dịp kỷ niệm 70 năm ngày Giải phóng Thủ đô (1954-2024). Chương trình phim giới thiệu 9 tác phẩm điện ảnh đặc sắc về Hà Nội, với các loại hình phim truyện, phim tài liệu, phim hoạt hình chắc chắn sẽ mang đến cho khán giả nhiều cảm xúc khó quên.

Tôn vinh những giá trị di sản và văn hóa truyền thống

● *Thưa Thứ trưởng, 117 tác phẩm không chỉ làm nên diện mạo phong phú cho LHP mà còn là những thông điệp về văn hóa, yếu tố bản sắc các quốc gia, vùng miền cùng quy tụ tại Thủ đô Hà Nội trong những ngày này?*

- Nhằm phát hiện, vinh danh những tài năng mới; giới thiệu các tác phẩm điện ảnh đặc sắc; kết nối, giao lưu hợp tác để cùng phát triển, tạo cơ hội mở rộng thị trường, hội nhập quốc tế…, những yếu tố này đã được thể hiện rõ nét qua 117 bộ phim. Đó là những tác phẩm chất lượng nhất của các nền điện ảnh Hoa Kỳ, Pháp, Thụy Điển, LB Nga, Đan Mạch, Trung Quốc, Nhật Bản, Hồng Kông (Trung Quốc), Việt Nam, Đức, Ấn Độ, Hàn Quốc, Thụy Sĩ, Bỉ, Tây Ban Nha, Thái Lan... gửi về tham dự.

Góp mặt trong số 10 phim dài, điện ảnh Việt Nam có *Ngày xưa có một chuyện tình* của đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh; 9 phim còn lại đến từ Thụy Sĩ, LB Nga, Bỉ, Thụy Điển, Đức, Estonia, Hàn Quốc, Iran, Ấn Độ. 19 phim ngắn dự thi gồm 11 phim nước ngoài và 8 phim Việt Nam. Tiệc phim cũng trở nên thịnh soạn và đa sắc hơn với chùm 7 phim trong chương trình Tiêu điểm điện ảnh Đức; 38 phim trong chương trình Toàn cảnh điện ảnh thế giới (Panorama) và 34 phim trong chương trình Phim Việt Nam đương đại…

Đặc biệt, công chúng Thủ đô và du khách sẽ có những xúc cảm hoài niệm, thân thương, gần gũi khi xem lại chùm tác phẩm trong chương trình Phim Việt Nam chào mừng Kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô, với: *Hà Nội mùa đông năm 46; Truyện cổ tích cho tuổi 17; Long thành cầm giả ca; Em bé Hà Nội;* phim tài liệu *Hà Nội trong mắt ai* cùng 4 phim hoạt hình đặc sắc.

● *HANIFF VII cũng là kỳ LHP có nhiều điểm mới, như yếu tố truyền thống - hiện đại được thể hiện đậm nét trong các không gian văn hóa gắn liền với biểu tượng của Hà Nội. Những yếu tố này đã được triển khai như thế nào, thưa Thứ trưởng?*

- Yếu tố sáng tạo, tươi mới chính là trục xuyên suốt mà BCĐ, BTC LHP đã chú trọng ngay từ đầu. Với hai điểm nhấn là lễ khai mạc, bế mạc và trao giải thưởng, ý tưởng kịch bản được lấy cảm hứng từ nghệ thuật văn hóa dân gian đan xen những công trình kiến trúc hiện đại mang tính biểu tượng của Hà Nội, tạo nên không gian tràn đầy sức sống, xứng tầm với một kỳ LHP quốc tế, nơi nghệ thuật và văn hóa được tôn vinh.

Theo đó, hình ảnh chủ đạo tại hai sự kiện này đều được thiết kế toát lên tinh thần Á Đông sâu sắc, vừa đậm chất truyền thống Việt Nam, vừa mang nét thẩm mỹ thanh lịch, tinh tế của người Hà Nội.

● *Thưa Thứ trưởng, với slogan "Điện ảnh sáng tạo - cất cánh", HANIFF VII sẽ là nơi tề tựu nhiều nghệ sĩ, nhà điện ảnh trong nước và quốc tế để cùng chuyển tải thông điệp về một LHP giàu bản sắc, truyền cảm hứng?*

- HANIFF VII quy tụ đông đảo giới nghề điện ảnh đến từ nhiều quốc gia, trong đó điểm nhấn quan trọng là hai hội thảo: *Tiêu điểm điện ảnh Đức* và *Phát triển sản xuất phim khai thác đề tài lịch sử và chuyển thể từ tác phẩm văn học*. Tại đây, các đại biểu sẽ trao đổi về những chủ đề như bài học kinh nghiệm sản xuất phim của điện ảnh Đức; cách kể chuyện đa chiều sáng tạo, xu hướng làm phim của nước bạn; những vấn đề khi chuyển thể tác phẩm văn học sang điện ảnh, đổi mới tư duy của các nhà làm phim khi khai thác đề tài lịch sử...

Chợ dự án HANIFF năm nay cũng nhận được số lượng đăng ký kỷ lục, với gần 70 dự án đến từ hơn 20 quốc gia và vùng lãnh thổ. Trong đó, 8 dự án chất lượng đã được tuyển chọn để trao giải, gồm 4 dự án quốc tế và 4 dự án nổi bật của Việt Nam.

Điều đặc biệt là tại HANIFF VII, sân khấu và các không gian, hoạt động… đều được thiết kế nhằm tôn vinh những giá trị di sản và văn hóa truyền thống. Triển lãm *Các di sản của Việt Nam được UNESCO công nhận - Trải nghiệm qua các thước phim điện ảnh* do Viện Phim Việt Nam thực hiện cũng là hoạt động quan trọng, giới thiệu khoảng 200 hình ảnh của những nhà làm phim trong nước và quốc tế về các di sản của Việt Nam đã được UNESCO công nhận.

Có thể nói, là hoạt động văn hóa trọng điểm trong năm 2024, HANIFF VII đã nhận được sự quan tâm của đông đảo nghệ sĩ, khán giả yêu điện ảnh và các cơ quan báo chí, truyền thông. Sự lan tỏa của LHP sẽ góp phần quảng bá rộng rãi, đưa Hà Nội - Việt Nam trở thành điểm đến đầy hấp dẫn trên bản đồ "Nghệ thuật thứ bảy" thế giới.

● *Xin trân trọng cảm ơn Thứ trưởng!*

Các nghệ sĩ, giám khảo LHP tại họp báo

QUẢNG NAM:

Đẩy nhanh tiến độ triển khai Dự án 6

● **Bài, ảnh: THU HOÀI**

Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" đang được tỉnh Quảng Nam triển khai thực hiện một cách hiệu quả. Theo Sở VHTTDL Quảng Nam, hiện nay 7 huyện vùng cao thụ hưởng Dự án 6 gồm Tây Giang, Đông Giang, Nam Giang, Nam Trà My, Bắc Trà My, Phước Sơn, Hiệp Đức đang bám sát 18 nội dung trọng tâm của dự án để triển khai thực hiện.

Ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Nam khẳng định: "Văn hóa đồng bào các dân tộc thiểu số ở Quảng Nam là một bộ phận quan trọng, cấu thành của văn hóa xứ Quảng, là tài sản quý giá của tỉnh góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Để bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số tỉnh Quảng Nam cần tiếp tục cụ thể hóa các chủ trương, quan điểm của Đảng về bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa các dân tộc thiểu số thành chương trình, đề án cụ thể, phù hợp với yêu cầu thực tiễn. Trong đó, chú trọng vào Dự án 6 với mục tiêu khôi phục, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống, bồi dưỡng, đào tạo cán bộ văn hóa; hỗ trợ cơ sở vật chất, trang thiết bị văn hóa cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi của tỉnh để nâng cao mức thụ hưởng về văn hóa gắn với phát triển du lịch cộng đồng. Việc triển khai Dự án 6 được kỳ vọng sẽ nâng cao ý thức bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc gắn với sinh kế bền vững".

Phục dựng Lễ cưới truyền thống của dân tộc Giẻ Triêng (nhóm Ve) tại huyện Nam Giang

Thời gian qua, ngành VHTTDL tỉnh Quảng Nam đã tập trung chỉ đạo, triển khai đạt hiệu quả Quyết định số 800 của UBND Quảng Nam về kế hoạch triển khai thực hiện Dự án 6 giai đoạn 2022-2025. Với sự quan tâm chỉ đạo, đầu tư kinh phí và các chủ trương, chính sách thiết thực, các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số Quảng Nam tiếp tục được bảo tồn, phát huy nhằm góp phần vào sự phát triển chung của các huyện miền núi nói riêng và tỉnh Quảng Nam nói chung.

Sở VHTTDL đã triển khai tổ chức các lớp tập huấn truyền dạy văn hóa phi vật thể của các dân tộc thiểu số, khảo sát, kiểm kê, sưu tầm, ghi âm, ghi hình đối với nhạc cụ đinh tút của dân tộc Giẻ Triêng (nhóm Tà Riềng); phục dựng, tái hiện Lễ cưới truyền thống của dân tộc Giẻ Triêng (nhóm Ve) tại huyện Nam Giang. Thực hiện các chương trình quảng bá xúc tiến du lịch tại các huyện miền núi Tây Giang, Đông Giang và Nam Giang; xây dựng các chương trình truyền thông vùng đồng bào thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Nam; triển khai hỗ trợ mua mới tủ sách cộng đồng cho các xã thuộc các huyện trong phạm vi Dự án 6; triển khai kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả thực hiện Dự án 6 năm 2022 và năm 2023 tại các huyện Tây Giang, Đông Giang, Nam Giang, Nam Trà My, Bắc Trà My, Phước Sơn, Hiệp Đức.

Bên cạnh đó, thực hiện kế hoạch của tỉnh về phát triển du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn đến năm 2025; Quyết định gắn với Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh và phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa, đã và đang ưu tiên đầu tư xây dựng thiết chế văn hóa, thể thao đối với các xã đặc biệt khó khăn, khu vực miền núi và vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tham mưu ban hành những chính sách mới để tiếp tục bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số, những di sản văn hóa đang có nguy cơ mai một như hỗ trợ bảo tồn nhà làng truyền thống, chữ viết, trang phục, lễ hội, nhạc cụ... Tập trung nghiên cứu và triển khai áp dụng có hiệu quả các đề tài nghiên cứu khoa học về văn hóa, thể thao và du lịch trên địa bàn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

"Việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa có hiệu quả đã góp phần trong phát triển kinh tế - xã hội, tạo nên sự phong phú, đa dạng hóa đời sống tinh thần của đồng bào các dân tộc thiểu số. Nhờ vào các chính sách bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa mà tính tự quản, ý thức cội nguồn, đoàn kết cộng đồng của các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh được duy trì và phát huy", ông Hồng cho biết.

Trên thực tế, việc triển khai Dự án 6 tại một số địa phương ở Quảng Nam vẫn gặp không ít vướng mắc trong quá trình thực hiện và giải ngân nguồn vốn; việc khảo sát, kiểm kê, sưu tầm tư liệu di sản văn hóa truyền thống đồng bào dân tộc thiểu số đã hướng dẫn tại Thông tư số 11/2013 của Bộ VHTTDL, song chưa có văn bản hướng dẫn cụ thể. Do đó đề xuất cần có văn bản hướng dẫn cụ thể về định mức giá, quy trình thẩm định các hiện vật, nhất là hiện vật liên quan văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số.

Sở VHTTDL Quảng Nam cho biết, sẽ kiến nghị Bộ VHTTDL ban hành hướng dẫn, giải pháp tháo gỡ để đẩy nhanh tiến độ thực hiện Dự án 6. Đồng thời quan tâm hỗ trợ tăng thêm nguồn vốn đầu tư thiết chế văn hóa thể thao và trang thiết bị tại các thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; mở rộng đối tượng được hỗ trợ tổ chức ngày hội, giao lưu, liên hoan về các loại hình văn hóa, nghệ thuật truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số đến cấp huyện. Hướng dẫn cụ thể việc mua sắm trang phục truyền thống của các dân tộc thiểu số do sản phẩm này đều được chế tác thủ công, sản xuất nhỏ theo hộ gia đình, cộng đồng dân cư, không có hóa đơn chứng từ minh chứng khi trao đổi mua bán, do đó việc thực hiện thẩm định giá và các bước đấu thầu mua sắm theo quy định hiện hành gặp khó khăn… ■

Truyền dạy nghệ thuật trình diễn dân gian dân tộc Chứt

Vụ Văn hóa dân tộc (Bộ VHTTDL) vừa phối hợp với Sở VHTTDL tỉnh Quảng Bình tổ chức Lớp tập huấn, truyền dạy về bảo tồn, phát huy nghệ thuật trình diễn dân gian dân tộc Chứt gắn với phát triển du lịch tại huyện Minh Hóa với sự tham gia của 100 học viên dân tộc Chứt thuộc các xã Dân Hóa, Trọng Hóa, Hóa Sơn, Thượng Hóa của huyện Minh Hóa và huyện Tuyên Hóa.

Lớp tập huấn nhằm góp phần bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số ở Quảng Bình gắn với phát triển du lịch; từng bước nâng cao nhận thức của các chủ thể văn hóa; tạo điều kiện cho thế hệ trẻ được tiếp thu, kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp; giữ gìn và xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh. Đặc biệt là biết kết hợp các di sản văn hóa với phát triển du lịch để nâng cao đời sống hộ gia đình và chung tay xây dựng bản làng ngày càng đổi mới.

Tham dự Lớp tập huấn, học viên được các giảng viên truyền đạt một số chuyên đề: Công tác bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào dân tộc Chứt tỉnh Quảng Bình; Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp gắn với phát triển du lịch; Bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật trình diễn dân gian dân tộc Chứt trong thời đại mới gắn với phát triển du lịch; Nhận diện nghệ thuật trình diễn dân gian dân tộc Chứt - truyền thống và biến đổi do tác động của cuộc cách mạng công nghệ 4.0; Phương thức bảo tồn, phát huy giá trị nghệ thuật trình diễn dân gian dân tộc Chứt trong thời đại mới gắn với phát triển du lịch; Phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, nâng cao đời sống của đồng bào dân tộc Chứt ở tỉnh Quảng Bình - truyền thống và biến đổi.

Theo Vụ Văn hóa dân tộc, thực hiện Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", năm 2024, Bộ VHTTDL chọn đồng bào Chứt ở tỉnh Quảng Bình để tổ chức Lớp tập huấn bảo tồn về dân ca, dân vũ, dân nhạc của bà con, hoạt động này nhằm giúp đồng bào nâng cao nhận thức về di sản văn hóa truyền thống, tạo động lực để bà con giữ gìn, phát huy, biến di sản văn hóa thành sản phẩm du lịch.

Lớp tập huấn có sự tham gia của 100 học viên dân tộc Chứt

MINH HOÀNG

Phụ nữ khởi nghiệp, khẳng định quyền năng kinh tế

● THẢO LAM

40 dự án xuất sắc được trao giải tại cuộc thi Phụ nữ khởi nghiệp năm 2024 với chủ đề Phụ nữ khởi nghiệp sáng tạo và chuyển đổi xanh là minh chứng khẳng định sự tham gia chủ động, tích cực của "phái đẹp" trong phong trào khởi nghiệp, hướng tới chuyển đổi xanh, góp phần thực hiện Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030 của Chính phủ.

Phát huy được giá trị của sản phẩm, nâng tầm thương hiệu Việt

Cuộc thi đã tiếp nhận 2.545 dự án (tăng 26% so với năm 2023 và 65% so với năm 2021); các lĩnh vực nông, lâm, ngư nghiệp chiếm tỷ lệ cao nhất (50,4%); công nghiệp, chế tạo sản phẩm (13,1%); giáo dục, du lịch, dịch vụ, tài chính (8,2%); còn lại là lĩnh vực y tế, chăm sóc sức khỏe, công nghệ làm đẹp… Nhiều dự án đã chứng minh được tính mới, tính sáng tạo các sản phẩm, hàng hóa, mô hình kinh doanh theo hướng xanh hoặc có tiềm năng đóng góp tạo tác động tích cực tới môi trường, phù hợp với chủ đề của cuộc thi; lan tỏa tinh thần khởi nghiệp sâu rộng trong cả nước, giúp thêm nhiều phụ nữ khởi nghiệp sáng tạo, chung tay phát triển kinh tế - xã hội theo hướng sản xuất xanh, sạch, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu.

Giải đặc biệt trị giá 120 triệu đã thuộc về Dự án hệ sinh thái dinh dưỡng từ nông sản xanh của tác giả Nguyễn Thị Mến (Công ty TNHH sản xuất và thương mại Mom Beauty), thuộc lĩnh vực thúc đẩy tiêu dùng. Với tốc độ tăng trưởng cao và thiết kế hệ thống sản xuất, kinh doanh bài bản: Từ liên kết đầu tư, hỗ trợ chuyển đổi vùng nguyên liệu canh tác truyền thống sang sản xuất xanh tái chế phụ phẩm nông nghiệp thành phân bón sinh học, sau hơn 3 năm triển khai, dự án đã có 4 cơ sở sản xuất, hơn 70 cửa hàng và trên 1.000 đại lý phân phối tại 43 tỉnh, thành phố trên cả nước… Điểm nổi bật là thông qua việc thiết lập các hệ thống, kết hợp kinh doanh online và trực tiếp, dự án đã thúc đẩy tiêu dùng các sản phẩm xanh, được chế biến an toàn và có giá trị dinh dưỡng cao ở nhiều địa phương trên cả nước.

Cùng với đó, 3 giải nhất đã thuộc về các dự án: Sản xuất chất liệu xơ sợi tự nhiên từ lá dứa của chị Trần Thị Mỹ Hải (Hà Nội); Xử lý phân heo không thông qua hầm biogas thành nguyên liệu phân bón hữu cơ của chị Nguyễn Thị Linh (Bình Phước); Chăn nuôi gà thảo dược vi sinh thả dưới tán hồi của chị Lý Thị Nga (Lạng Sơn). 5 giải nhì, 7 giải ba và 24 giải khuyến khích cũng được trao cho các dự án khởi nghiệp xuất sắc tiêu biểu.

Cuộc thi năm nay đã triển khai đến các nhóm phụ nữ "đặc biệt" như: Nữ vận động viên giải nghệ, phụ nữ bị ảnh hưởng bởi HIV, phụ nữ khuyết tật, phụ nữ cao tuổi, phụ nữ chấp hành xong án phạt tù… "Có thể thấy, các tác giả đều đã ấp ủ, nuôi dưỡng ý tưởng, quyết tâm đổi mới công nghệ, đổi mới mô hình kinh doanh để mang đến các dịch vụ chuyển đổi xanh, sản phẩm, mô hình kinh doanh xanh và các sáng kiến thúc đẩy tiêu dùng xanh. Đây là những ý tưởng khởi nghiệp vừa có tính thực tiễn cao, vừa phát huy được giá trị của sản phẩm, nâng tầm thương hiệu Việt", lãnh đạo Trung ương Hội LHPN Việt Nam nhấn mạnh.

Cần nghiên cứu, hoàn thiện thể chế, chính sách để hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp

Vòng chung khảo cuộc thi diễn ra vào đúng thời điểm cơn bão số 3 Yagi ập đến, các chị em ở khu vực phía Bắc đã chung sức, đồng lòng cùng cả nước chống bão, khắc phục hậu quả thiên tai. Gạt đi những giọt nước mắt khi hay tin nhà cửa, vườn tược của gia đình bị chìm trong biển nước, người thân bị cuốn trôi, bằng nghị lực và sự kiên cường của người phụ nữ Việt Nam, các chị đã vững vàng và hoàn thành xuất sắc phần thi của mình.

Chị Vừ Thị Hà (thứ 2 bên trái), Tổ hợp tác thêu dệt thổ cẩm (xã Vần Chải, huyện Đồng Văn, Hà Giang) đoạt giải khuyến khích

Phát biểu tại lễ trao giải do Trung ương Hội LHPN Việt Nam tổ chức vừa qua tại Hà Nội, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải đã chúc mừng và biểu dương tác giả của 40 dự án đoạt giải, các chị đã thể hiện nhiều ý tưởng sáng tạo, đổi mới và cả tâm huyết đối với việc chuyển hóa những gì thiên nhiên ban tặng thành sản phẩm hàng hóa xanh, vừa tăng giá trị kinh tế, vừa góp phần bảo vệ môi trường. Một số dự án có trình độ khoa học kỹ thuật và có tác động lớn đến việc giảm ô nhiễm trong chăn nuôi và hạn chế được ảnh hưởng đến đời sống, sức khỏe của người dân. Nhiều dự án vừa có tính khoa học công nghệ, kinh tế, vừa có nhiều đóng góp cho việc tạo sinh kế và việc làm cho cộng đồng tại địa phương.

Ông Nguyễn Đức Hải cho rằng, để thực hiện thành công mục tiêu của Đề án Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp và lan tỏa mạnh mẽ phong trào khởi nghiệp, phong trào phụ nữ trong các tầng lớp nhân dân, Chính phủ cần tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách, nhất là về vốn, tư vấn, tập huấn nâng cao năng lực, kết nối tiêu thụ sản phẩm, xúc tiến thương mại cho phụ nữ khởi nghiệp... Đồng thời, Phó Chủ tịch Quốc hội cũng đề nghị các Bộ, ngành, địa phương tập trung vào một số nội dung trọng tâm như: Quan tâm phối hợp cùng Hội LHPN Việt Nam sớm hoàn thiện trình Chính phủ Đề án Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2026-2035; mở rộng đối tượng phụ nữ trên nhiều lĩnh vực tham gia khởi nghiệp, kinh doanh, góp phần phát triển kinh tế đất nước; tăng cường huy động nguồn lực xã hội, hợp tác quốc tế cho các hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo của phụ nữ; hỗ trợ kết nối cung - cầu, quảng bá, giới thiệu, sử dụng sản phẩm đổi mới sáng tạo của phụ nữ…■

Tổ chức giải chạy vì trẻ sinh non

Trên thế giới, mỗi năm có khoảng 13 triệu trẻ sinh non và đây cũng là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong ở trẻ. Tại Việt Nam, nguyên nhân gây tử vong trẻ sơ sinh do đẻ non/nhẹ cân chiếm tới 25%. Số liệu này khẳng định chúng ta cần phải cố gắng nhiều hơn nữa để giảm tỷ lệ tử vong ở trẻ sơ sinh, nhằm bảo đảm cho mọi trẻ sinh ra đều được sống, khỏe mạnh và góp phần hướng tới một thế hệ khỏe mạnh về thể chất, trong sáng về tinh thần và phát triển về trí tuệ.

Hưởng ứng ngày "Thế giới vì trẻ sinh non năm 2024" và nhằm nâng cao nhận thức của toàn xã hội về việc chăm sóc sức khỏe phụ nữ mang thai, giảm thiểu những nguy cơ sinh non có thể phòng tránh, hỗ trợ chăm sóc sức khỏe của trẻ sinh non, giải chạy "Tiny Hope - Chạy vì trẻ sinh non" do Vụ Sức khỏe Bà mẹ - Trẻ em (Bộ Y tế) phối hợp với BU Baby tổ chức đã chính thức diễn ra từ ngày 2 - 11.11.

Với mỗi km đi bộ/chạy bộ của vận động viên, BU Baby sẽ đóng góp 2.000VNĐ và quy đổi thành các sản phẩm quần áo, phụ kiện chăm sóc trẻ sinh non tại các bệnh viện trên toàn quốc. Mục tiêu của giải chạy là 322.500 km, tương đương với 645.000.000đ (3.000 set quần áo, mũ, bao tay chân).

Giải chạy "Tiny Hope" kết nối mọi người từ khắp nơi trên thế giới, dù đang ở xa hay gần, bất kể tuổi tác hay khả năng thể chất cũng có thể cùng BU Baby trong hoạt động đặc biệt này để lan tỏa những giá trị tốt đẹp. Người tham gia mở tài khoản chạy trên nền tảng trực tuyến 84RACE, có thể đăng ký theo hình thức cá nhân hoặc nhóm (tối thiểu 5 người); cần hoàn thành quãng đường tối thiểu từ 3km/10 ngày được hệ thống ghi nhận; thành tích nhân đôi vào các ngày cuối tuần. Cá nhân và tập thể thắng giải được nhận huy chương, chứng nhận và quà tặng từ nhà tài trợ.

"Tiny Hope" là hoạt động cộng đồng kết nối mọi người từ khắp nơi trên thế giới

N.MINH

TIN THỂ THAO

Giải bắn súng VĐQG 2024

Diễn ra từ ngày 8 - 21.11 tại Trường bắn súng quốc gia thuộc Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia Hà Nội, Giải bắn súng VĐQG 2024 có sự tham dự của gần 300 VĐV đến 14 đơn vị có phong trào mạnh như Quân đội, TP.HCM, Hà Nội, Hải Phòng, Công an Nhân dân… Giải hứa hẹn sẽ có chất lượng chuyên môn cao khi quy tụ đầy đủ những xạ thủ hàng đầu như: Lê Thị Mộng Tuyền, Lại Công Minh (TP.HCM), Trịnh Thu Vinh, Hà Minh Thành (Công an Nhân dân), Phạm Quang Huy (Hải Phòng), Phí Thanh Thảo (Quân đội)... Trong đó đáng chú ý Mộng Tuyền và Thu Vinh từng dự Olympic Paris 2024.

Kết quả giải đấu là cơ sở chuyên môn để đội tuyển bắn súng Việt Nam tuyển chọn VĐV tham dự giải vô địch Đông Nam Á 2024.

L.H

Tuyển Billiards dự World Cup ở Hàn Quốc

Tại Giải Billiards Carom 3 băng World Cup Seoul 2024 do Liên đoàn Billiards thế giới tổ chức đến ngày 10.11 ở Hàn Quốc, đội tuyển Việt Nam tham dự với 11 cơ thủ. Ở giải này Trần Quyết Chiến và Bao Phương Vinh được vào thẳng vòng chính; Nguyễn Đình Luân, Phạm Văn Sơn, Nguyễn Hoàn Tất thi đấu vòng loại 1; Thón Viết Hoàng Minh, Đỗ Nguyễn Trung Hậu thi đấu từ vòng loại 2, Nguyễn Trần Thanh Tự, Đào Văn Ly vòng loại 3; Chiêm Hồng Thái và Trần Thanh Lực vòng loại 4.

Giải đấu là cơ hội để cơ thủ số 2 thế giới Trần Quyết Chiến trở lại ngôi số 1 thế giới. Điều đó sẽ thành hiện thực nếu anh vô địch, còn người đang xếp số 1 thế giới Dick Jaspers (Hà Lan) bị loại trước vòng tứ kết.

L.VŨ

TP.HCM nhất toàn đoàn Giải Canoeing VĐQG

Kết thúc những ngày tranh tài tại Giải đua thuyền Rowing, Canoeing VĐQG 2024 diễn ra ở Trung tâm tập huấn, thi đấu đua thuyền quốc gia ở Thủy Nguyên (Hải Phòng), các tay chèo đến từ TP.HCM đã thi đấu xuất sắc khi giành được 7 HCV, 2 HCB, 5 HCĐ ở môn Canoeing. Thành tích này giúp TP.HCM giữ vững vị trí số 1 toàn đoàn, xếp trên các đoàn Đà Nẵng (6 HCV, 6 HCB, 2 HCĐ), Vĩnh Phúc và Hải Phòng (cùng giành được 6 HCV, 2 HCB, 1 HCĐ).

Sau Canoeing, nội dung Rowing sẽ tiếp tục tranh tài đến hết ngày 10.11.

H.L

QUẢ BÓNG VÀNG VIỆT NAM 2024:

Khó cho những lá phiếu bầu

VĨNH HY

Trong một năm mà các đội tuyển bóng đá Việt Nam đã không có được những thành tích nổi bật ở các giải quốc tế thì việc điền tên, "chọn mặt gửi vàng" ở cuộc bầu chọn các hạng mục Giải thưởng Quả bóng vàng Việt Nam 2024 của các nhà báo và giới chuyên môn sẽ khó khăn hơn mọi khi.

Mùa giải mới của Giải thưởng Quả bóng vàng Việt Nam 2024 đã chính thức được Báo Sài Gòn Giải Phóng - đơn vị tổ chức giải, "khởi động" vào hôm qua 5.11. Bước sang tuổi 29, giải thưởng ngày càng trở thành sự kiện quan trọng, không thể tách rời đối với bóng đá Việt Nam. Đó là sự ghi nhận, tôn vinh những cá nhân xuất sắc, có nhiều đóng góp cho bóng đá nước nhà trong năm qua, ở cấp độ CLB cũng như ĐTQG.

Giải thưởng Quả bóng vàng là danh hiệu cá nhân nhưng thành tích tập thể đóng vai trò rất quan trọng, quyết định kết quả trong cuộc đua của các ứng cử viên. Trên thế giới, thành tích và màn thể hiện của cá nhân trong tập thể chính là thước đo chính xác nhất của Quả bóng vàng. Với giải thưởng Quả bóng vàng Việt Nam, không chỉ yếu tố chuyên môn, thành tích trên sân cỏ mà còn cả về mặt đạo đức.

Bóng đá Việt Nam đang trải qua năm 2024 đầy khó khăn. Đội tuyển nam quốc gia thi đấu không tốt tại Asian Cup và vòng loại World Cup 2026, cũng như liên tục bị tụt hạng. Các tuyển trẻ không có được thành tích tốt ở các giải khu vực và châu lục. Trong khi đó, đội tuyển Futsal nam thất bại trong mục tiêu giành vé dự World Cup. Chính những yếu tố trên sẽ khiến các nhà báo và giới chuyên môn đắn đo, khó khăn hơn trong việc bầu chọn các hạng mục tại Giải thưởng Quả bóng vàng Việt Nam 2024.

Cựu tuyển thủ Lê Công Vinh, người từng giành Quả bóng vàng Việt Nam các năm 2004, 2006 và 2007 nêu quan điểm: "Năm nay, việc bầu chọn sẽ khó hơn. Vì năm trước V.League gói gọn trong một năm, đội tuyển thi đấu trong 1 năm. Nhưng V.League 2024-2025 sang năm sau kết thúc, còn hiện tại V.League mới đi qua 6 vòng. Đội tuyển Việt Nam trong thời gian qua chỉ đá một số trận giao hữu, còn giải đấu chính thức là ASEAN Cup thì đến đầu tháng 12.2024 mới khởi tranh. Không thể bỏ qua các cầu thủ V.League, nhưng thành tích ở ĐTQG sẽ đánh giá và chọn ra những cầu thủ xứng đáng nhất. Khi chúng ta bầu chọn một Quả bóng vàng thì đương nhiên ĐTQG sẽ đặt lên hàng đầu, thành tích của ĐTQG là đầu tiên và sau đó là CLB. Khi đặt lên bàn cân, các cầu thủ thi đấu ở giải đấu cao nhất thì chắc chắn sẽ được chú ý hơn và những lá phiếu bầu sẽ chọn những cầu thủ đó nhiều hơn".

Việc Ban tổ chức chọn thời điểm khởi động mùa bầu chọn Giải thưởng Quả bóng vàng Việt Nam 2024 vào đầu tháng 11 cũng để giúp các chuyên gia, nhà báo đánh giá lại thật đầy đủ hành trình đóng góp xuyên suốt từ đầu năm đến nay của các cầu thủ. Đồng thời, hy vọng khi hành trình năm 2024 khép lại, các đội tuyển quốc gia sẽ gặt hái thành công ngoài mong đợi để cuộc bầu chọn thật giàu cảm xúc và ý nghĩa hơn.

Từ đây đến Gala trao giải (tháng 2.2025), các đội tuyển bóng đá Việt Nam vẫn còn khá bận rộn với các giải trong nước và quốc tế quan trọng như: ASEAN Cup 2024, Giải bóng đá nữ Cúp Quốc gia, Cúp Quốc gia Futsal 2024, Vòng loại Futsal nữ châu Á 2025, Giải Futsal nam, nữ Đông Nam Á 2024… Vì vậy, Ban tổ chức đã khởi động cuộc bầu chọn Quả bóng vàng Việt Nam 2024 với mong muốn tiếp thêm ngọn lửa cho các tuyển thủ trước các "trận đánh lớn", tự tin và mạnh mẽ hơn trong hành trình chinh phục các đỉnh cao thành tích cùng các CLB trong nước, các đội tuyển quốc gia.

Ông Trần Anh Tú, Phó Chủ tịch Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) cho biết: "Trong năm 2024 vừa qua, các đội tuyển bóng đá nam, nữ và Futsal nam Việt Nam đều trong quá trình chuyển giao thế hệ. Dù lực lượng thế hệ trẻ của bóng đá, Futsal Việt Nam đầy tiềm năng, nhưng tiếc rằng vì những lý do khác nhau nên thành tích vừa qua của một số đội chưa thật sự mong muốn. VFF vẫn tiếp tục cố gắng nhìn ra những điểm yếu của từng đội tuyển. Vẫn tiếp tục đặt ra mục tiêu vào chung kết ASEAN Cup cho đội nam, các đội Futsal phải có được thành tích tốt ở giải khu vực. Đây là những mục tiêu thật sự khó khăn, không hề dễ dàng. Nhưng vẫn phải đặt ra mục tiêu, nhiệm vụ để các cầu thủ có tinh thần phấn đấu. Nếu đạt được mục tiêu như vậy thì cuộc bầu chọn có ý nghĩa cao hơn".

Theo quy định, những cầu thủ được lựa chọn phải đảm bảo phẩm chất đạo đức, không vi phạm pháp luật, không bị kỷ luật, không chịu án kỷ luật dài hạn của VFF. Sau khi tham khảo ý kiến của các HLV, nhà báo thể thao, chuyên gia và lãnh đạo ngành TDTT, Ban tổ chức đã tổng hợp danh sách đề cử ứng cử cho các hạng mục chính. Ban tổ chức sẽ gửi phiếu bầu chọn và danh sách đề cử đến các đại biểu từ cuối tháng 11.2024 và sẽ thu hồi phiếu bầu chọn chậm nhất vào ngày 8.1.2025. Dự kiến, Gala trao giải sẽ diễn ra vào tháng 2.2025 tại TP.HCM.. ■

Cuộc bầu chọn các hạng mục Giải thưởng Quả bóng vàng Việt Nam 2024 sẽ rất khó lường **Ảnh: DŨNG PHƯƠNG**

Danh sách đề cử các hạng mục:

Quả bóng vàng nam (24):

Nguyễn Tuấn Anh, Bùi Hoàng Việt Anh, Nguyễn Đình Bắc, Nguyễn Thanh Bình, Nguyễn Thành Chung, Đỗ Hùng Dũng, Nguyễn Phong Hồng Duy, Nguyễn Hoàng Đức, Nguyễn Filip, Nguyễn Quang Hải, Phạm Tuấn Hải, Bùi Vĩ Hào, Khuất Văn Khang, Đặng Văn Lâm, Nguyễn Tiến Linh, Trần Nguyên Mạnh, Châu Ngọc Quang, Nguyễn Văn Quyết, Hoàng Vũ Samson, Nguyễn Thái Sơn, Vũ Văn Thanh, Nguyễn Văn Toàn, Cao Văn Triền, Tô Văn Vũ.

Quả bóng vàng nữ (12):

Khổng Thị Hằng, Nguyễn Thị Trúc Hương, Nguyễn Thị Vạn, Dương Thị Vân, Chương Thị Kiều, Nguyễn Thị Tuyết Ngân, Trần Thị Thu Thảo, Trần Thị Thùy Trang, Huỳnh Như, Trần Thị Kim Thanh, Nguyễn Thị Bích Thùy, Phạm Hải Yến.

Quả bóng vàng Futsal (10):

Nguyễn Mạnh Dũng, Phạm Đức Hòa, Nhan Gia Hưng, Châu Đoàn Phát, Nguyễn Thịnh Phát, Hồ Văn Ý, Nguyễn Đa Hải, Từ Minh Quang, Phạm Văn Tú, Ngô Ngọc Sơn.

Cầu thủ nước ngoài xuất sắc (8):

Hendrio, Rafaelson, Jeferson Elias, Patrik Lê Giang, Rimario, Mpande, Lucao, Olaha.

Cầu thủ trẻ nam xuất sắc (10):

Nguyễn Đình Bắc, Bùi Vĩ Hào, Nguyễn Phi Hoàng, Khuất Văn Khang, Trần Trung Kiên, Nguyễn Công Phương, Nguyễn Thái Sơn, Nguyễn Văn Trường, Nguyễn Văn Tùng, Nguyễn Quốc Việt.

Cầu thủ trẻ nữ xuất sắc (5):

Hoàng Thị Ngọc Ánh, Vũ Thị Hoa, Lưu Hoàng Vân, Nguyễn Thị Thùy Linh, Đỗ Thị Ánh Mỹ.

VÒNG 6 LPBANK V.LEAGUE 1-2024/25:

"Đường dài mới biết ngựa hay"

● **NGỌC TRUNG**

Vòng 6 LPBank V.League 1-2024/25 đã mang đến loạt diễn biến bất ngờ, khi bảng xếp hạng chứng kiến sự xáo trộn mạnh mẽ. Chỉ còn Hồng Lĩnh Hà Tĩnh duy trì mạch bất bại, vị trí số một đã đổi chủ.

Một trong những yếu tố đem đến sự hấp dẫn khôn cùng của môn bóng đá là tính bất ngờ. Trái bóng tròn lăn theo mọi hướng và kết quả nào cũng có thể xảy ra. Điều đó được thể hiện rõ qua 6 vòng đấu đầu tiên của V.League 2024/25. Ở những vòng đấu mở màn, HAGL là hiện tượng kỳ thú. Đội bóng phố Núi bất bại suốt 5 vòng đấu liên tiếp, tạo ra những chiến thắng vang dội trước Quảng Nam, SLNA hay kể cả kết quả cầm hòa không bàn thắng trước nhà ĐKVĐ Nam Định cũng là thành tích đáng khen ngợi. Trong đó, hàng thủ HAGL ghi dấu ấn đậm nét khi chỉ phải nhận 2 bàn thua. Tuy nhiên đến vòng đấu vừa qua, dù chỉ phải làm khách của một Bình Dương chệch choạc từ đầu mua, đội bóng phố Núi lại bất ngờ nhận trận thua đậm với tỷ số 4-1. Hàng phòng ngự trẻ trung, sung mãn và tươi mới của HAGL đã biết thế nào là sự già dơ của Tiến Linh và các đồng đội. Riêng trung phong số một của đội tuyển Việt Nam tiếp tục thể hiện phong độ cao bằng cú đúp bàn thắng, tiếp tục dẫn đầu trên danh sách ghi bàn với 6 pha lập công.

Thất bại tại thành phố Thủ Dầu Một đẩy HAGL xuống vị trí thứ 7, với 9 điểm sau 6 vòng đấu. Bằng điểm nhưng kém về hiệu số nên xếp sau đội bóng phố Núi là CLB Hà Nội, đội bóng tuần qua cầm hòa thành công đội đầu bảng Thanh Hóa ngay trên sân đối phương. Tận dụng cú sẩy chân của thầy trò Velizar Popov, CAHN vươn lên dẫn đầu bảng xếp hạng bằng chiến thắng tưng bừng 3-0 trước Đà Nẵng. Sau khởi đầu chật vật, thầy trò Mano Polking đang vào guồng bằng mạch 4 bất bại, với 3 trận thắng và chỉ phải nhận 1 bàn thua.

Bảng xếp hạng V.League 2024/25 sau 6 vòng đấu

Cần nói thêm, tuy đang ngụp lặn dưới đáy bảng xếp hạng nhưng Đà Nẵng chẳng hề dễ bị bắt nạt. Đội bóng sông Hàn thi đấu kiên cường và thậm chí tạo ra nhiều pha sóng gió về phía khung thành thủ môn Filip Nguyễn. HLV Polking thừa nhận: "CLB Đà Nẵng chơi phòng ngự rất chặt chẽ, trong khi chúng tôi có khoảnh khắc chơi chưa tốt. Các cầu thủ CAHN không tận dụng được khoảng trống sau lưng hàng thủ đối phương. Sang hiệp 2, tôi đã đưa Đình Bắc, vốn là mẫu cầu thủ nhanh nhẹn vào sân, nhằm tạo ra cơ hội dẫn đến bàn thắng đầu tiên. Kể từ đó, chúng tôi tìm ra khoảng trống và có thêm những bàn thắng".

Nhìn chung dàn hảo thủ của CAHN đang vào "phom". Bên cạnh bộ đôi ngoại binh Leonardo Artur và Alan Grafite thi đấu bùng nổ trên hàng công, những cái tên Quang Hải, Văn Thanh hay cầu thủ nhập tịch Jason Quang Vinh đều thể hiện phong độ cao. Dù vươn lên đỉnh bảng, CAHN cũng mới "chỉ" có 11 điểm, bằng điểm Thanh Hóa và Thể Công Viettel, đội bóng cũng để lỡ cơ hội vươn lên đỉnh bảng khi để cho Quảng Nam cầm hòa không bàn thắng. Như vậy, khoảng cách từ đội đầu bảng đến đội đứng thứ 8 trên tổng số 14 đội tại V.League chỉ vỏn vẹn 2 điểm. Điều đó cho thấy cuộc đua tại nhóm đầu đang diễn ra hết sức khốc liệt, trên lý thuyết đội đứng giữa bảng hoàn toàn có thể leo lên đầu bảng chỉ sau 1 vòng đấu.

Ở nhóm cuối bảng, sự cạnh tranh cũng rất gay cấn. Quảng Nam đứng thứ 9, chỉ cách đội cuối bảng Đà Nẵng đúng 3 điểm. Với hơn nửa chặng đường mùa giải còn lại và kỳ nghỉ giữa mùa sắp tới để các đội tăng cường lực lượng, cuộc chiến ở cả hai đầu bảng xếp hạng vẫn còn vô cùng khó đoán. Mở rộng vấn đề, V.League mùa này chứng kiến mỗi đội bóng đều có ưu, nhược điểm riêng, không đội nào thật sự vượt trội để chiếm thế áp đảo. Kể cả SLNA đang đứng thứ 12 và không được đánh giá cao về lực lượng, vẫn gây ấn tượng cho giới chuyên môn bởi sự tự tin và lối chơi có nét của dàn cầu thủ trẻ. Có chăng các chàng trai xứ Nghệ đang thiếu đi kinh nghiệm và sự khôn ngoan để xử lý chính xác trong tình huống quyết định. HAGL đã có dấu hiệu hụt hơi, nhưng với những gì đã thể hiện ở những vòng đầu, không thể xem thường đội bóng phố Núi. Cần nhấn mạnh đội bóng này thi đấu tốt chẳng phải do sự bùng nổ của hàng công mà lại là sự chắc chắn của hàng phòng ngự, với nhiều gương mặt trẻ trung. Đó là chi tiết thật thú vị.

Tất nhiên, tại mọi cuộc đua đường trường, đội chiến thắng chung cuộc không phải đội chơi bóng hay nhất, cống hiến nhất mà là đội ổn định nhất, vững vàng nhất. Vậy mới có câu "đường dài mới biết ngựa hay". Riêng trên đỉnh bảng, cả ba "chú ngựa" CAHN, Thanh Hóa và Thể Công Viettel đều là những đội bóng có đẳng cấp và phẩm chất riêng. Xếp sau là Bình Dương, hiện tượng Hồng Lĩnh Hà Tĩnh và ĐKVĐ Nam Định cũng không phải dạng vừa. Trong đó, Bình Dương và Nam Định không cần giới thiệu nhiều về trình độ, Hồng Lĩnh Hà Tĩnh là đội duy nhất còn bất bại đến thời điểm này. Thế nên, V.League 2024/25 hứa hẹn là một mùa giải đua tranh cay cấn đến phút cuối cùng. ■

Cuộc đua gay cấn tại vòng 2 hạng Nhất quốc gia

Kết thúc vòng 2 của Giải hạng Nhất quốc gia 2024/25, các đội bóng hàng đầu đều có khởi đầu đáng chú ý và sát sao bám đuổi nhau trên bảng xếp hạng. Cuộc cạnh tranh cho tấm vé lên hạng V.League 1 mùa tới dự báo sẽ đầy kịch tính và căng thẳng.

CLB Phù Đổng Ninh Bình hiện đang dẫn đầu sau hai trận toàn thắng, ghi tổng cộng 3 bàn thắng và chưa để lọt lưới. Dù đội quân của HLV Việt Thắng vẫn đang trong quá trình hoàn thiện để đạt được phong độ đỉnh cao, những gương mặt xuất sắc như Văn Lâm và Hoàng Đức đã giúp đội giành trọn 6 điểm, tạo khoảng cách trước các đối thủ. Bình Phước và PVF-CAND cũng đang theo sát Phù Đổng Ninh Bình khi giành chiến thắng trước Khatoco Khánh Hòa và Hòa Bình ở vòng 2. CLB Trường Tươi Bình Phước, với hàng công mạnh mẽ nhờ sự góp mặt của Công Phượng, đã có được chiến thắng quan trọng trước Khánh Hòa. Trong khi đó, các cầu thủ trẻ của PVF-CAND, sau một mùa giải đầy thách thức, đang cho thấy sự tiến bộ rõ rệt với chiến thắng trước Hòa Bình, đánh dấu một khởi đầu khác biệt so với mùa trước khi họ chỉ có chiến thắng đầu tiên sau 6 vòng. Với khởi đầu mạnh mẽ từ các đội có triển vọng, cuộc đua cho tấm vé lên hạng trở nên gay cấn. Những cuộc đối đầu trực tiếp trong các vòng tới sẽ là cơ hội để các đội bứt phá, tạo khoảng cách điểm số và củng cố vị trí của mình. Duy trì phong độ ổn định trong chặng đua dài sẽ là thách thức lớn cho Phù Đổng Ninh Bình, Trường Tươi Bình Phước và PVF-CAND, nhất là khi các đội khác đều đang cố gắng chứng tỏ khả năng của mình.

Kết quả vòng 2 giải hạng Nhất quốc gia

CLB Huế hiện tạm xếp thứ 2 sau chiến thắng 3-1 trước Đồng Nai, có trong tay 4 điểm với 1 thắng và 1 hòa. Đây là điểm đặc trưng của Huế - thường có khởi đầu tốt nhưng lại sa sút ở các vòng sau. Dẫu vậy, với phong độ ổn định, Huế có thể đóng vai trò quan trọng trong cuộc đua của các ứng viên bằng việc thách thức và gây khó khăn cho các đội bóng lớn. Ở cuối bảng, Khatoco Khánh Hòa và Đồng Nai hiện chưa có điểm nào sau hai vòng đấu. Khánh Hòa vừa rớt hạng, đã phải đối mặt với hai ứng viên thăng hạng mạnh là Phù Đổng Ninh Bình và Trường Tươi Bình Phước và nhận về hai thất bại. Dù thua liên tiếp, mùa giải chỉ vừa bắt đầu và Khánh Hòa vẫn còn nhiều cơ hội để cải thiện thành tích, bám đuổi các đối thủ phía trên.

ĐẶNG XÁ

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Giải Viettel Marathon Luang Prabang Unitel 2024 tại Lào

Tại thành phố Luang Prabang, tỉnh Luang Prabang (Lào) vừa diễn ra Giải Viettel Marathon Luang Prabang Unitel 2024. Giải đã thu hút hơn 5.000 vận động viên là cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, lực lượng vũ trang, học sinh và người dân trên địa bàn tỉnh Luang Prabang, các vận động viên quốc tế đến từ Việt Nam và bạn bè quốc tế.

Giải Viettel Marathon Luang Prabang Unitel 2024 là sự kiện thể thao quốc tế do Liên đoàn Điền kinh Việt Nam khởi xướng, kết hợp với Liên đoàn Điền kinh Lào và Liên đoàn Điền kinh Campuchia tổ chức, Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông Quân đội (Viettel Group) là đơn vị đồng tổ chức và tài trợ, Hiệp hội Điền kinh châu Á tham gia giám sát và hỗ trợ về công tác chuyên môn. Giải chạy sẽ được tổ chức tại 3 quốc gia (tại Lào ngày 3.11, Việt Nam ngày 1.12, Campuchia ngày 22.12).

THU HÀ

Iran đưa ra nhiều quyết sách liên quan đến dầu mỏ

Trang web *Shana* của Bộ Dầu mỏ Iran đưa tin chính phủ nước này đã phê duyệt kế hoạch tăng sản lượng dầu thêm 250.000 thùng/ngày để hỗ trợ cho nền kinh tế quốc gia.

Ngoài kế hoạch tăng sản lượng dầu, Hội đồng Kinh tế Iran còn phê duyệt các đề xuất khác về khí đốt của Bộ Dầu mỏ gồm: Việc sửa đổi kế hoạch phát triển các mỏ khí đốt ở khu vực trung tâm của Iran nhằm tăng sản lượng khí đốt tự nhiên từ 100 triệu - 140 triệu m3/ngày và khí ngưng tụ thêm 100.000 thùng/ngày; kế hoạch cung cấp khí đốt cho 4,2 triệu hộ gia đình tại các thành phố và vùng nông thôn của Iran do Công ty Khí đốt quốc gia Iran thực hiện. Ngoài ra, Hội đồng Kinh tế Iran cũng xem xét lại các chương trình tiết kiệm năng lượng tiêu thụ - với sự tham gia của khu vực tư nhân - để giải quyết tình trạng mất cân bằng khí đốt những tháng lạnh giá trong năm.

L.YẾN

Cố đô Sukhothai - bản sắc văn hóa đặc trưng của Thái Lan

CHI MAI

Thành cổ Sukhothai được UNESCO công nhận là cái nôi của nền văn hóa Thái Lan và được công nhận là Di sản văn hóa thế giới từ năm 1991. Du khách sẽ có những trải nghiệm đặc biệt khi đến thăm kinh đô đầu tiên xứ sở Chùa Vàng.

Sukhothai trong đêm lễ hội Loy Krathong — Ảnh: CNN

Sukhothai là kinh đô đầu tiên của vương quốc Xiêm La, được thành lập khoảng giữa những năm 1238 và 1257, dưới thời trị vì của vua Phokhun Si Intharathit, người đã sáng lập ra triều đại Ruang Phra. Kéo dài suốt 120 năm sau đó, Sukhothai được cai trị bởi nhiều vị vua, nhưng được ghi nhớ nhất là Ramkhamhaeng Đại đế vì đã sáng tạo ra bảng chữ cái Thái Lan và đặt nên nền tảng vững chắc cho chế độ quân chủ, tôn Phật giáo thành quốc giáo… Sukhothai là một trong những nơi tiêu biểu cho nền nghệ thuật Xiêm La trong giai đoạn đầu tiên và tiêu biểu cho sự sáng tạo của đất nước Thái Lan đầu tiên.

Ngày nay, Sukhothai chỉ là thủ phủ của tỉnh Sukhothai với diện tích 6.596 km2, cách thủ đô Bangkok khoảng 427 km về phía Bắc. Cố đô Sukhothai được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa thế giới vào năm 1991. UNESCO ghi nhận Sukhothai mang đến bản sắc văn hóa độc đáo của Thái Lan, bao gồm ngôn ngữ, tôn giáo và kiến trúc. Thành cổ được biết đến là không gian nghệ thuật, ngôn ngữ và tôn giáo phát triển rực rỡ. Nhiều học giả đã gọi nơi đây là cái nôi của nền văn hóa Thái Lan. Nền văn minh vĩ đại phát triển ở Sukhothai đã có ảnh hưởng sâu sắc và mang đậm truyền thống địa phương cổ xưa. Hiện tại, một số tu viện Phật giáo ấn tượng khác về kiến trúc Thái Lan cổ xưa có thể được khám phá tại Công viên Lịch sử Sukhothai.

Thành cổ Sukhothai cũng là minh chứng về việc phát triển kỹ thuật thủy lực. Vương quốc này đã cải tạo thành công cảnh quan địa phương bằng cách xây dựng hiệu quả các hồ chứa, ao và kênh đào trong quá trình kiểm soát lũ lụt và đưa nước vào để phục vụ ngành nông nghiệp, kinh tế và lễ hội. "Khi mọi người đi bộ quanh các di tích lịch sử Sukhothai, họ sẽ tìm thấy những hồ nước nhân tạo kết nối với nhau theo một hệ thống nhất định. Thành phố nổi tiếng là nơi có hệ thống nước hiệu quả nhất trong lịch sử Xiêm", bà Sirawee Lamsudjai, cán bộ văn hóa tại Bảo tàng Quốc gia Ramkhamhaeng của thành phố cho biết.

Trong khu vực công viên cũng từng nổi tiếng về nghề làm lồng đèn thả sông, túi, giỏ, mũ làm bằng lá cây cọ, thân cây mềm… Nghề làm gốm sứ cũng phổ biến trong thời kỳ hoàng kim của nhà nước Sukhothai và vẫn tồn tại cho đến nay. Đây được xem như là một công viên kiểu mẫu, kiến trúc ảnh hưởng từ Khmer, Lana, Myanmar… Các ngôi đền được bao quanh bởi các thảm cỏ xanh, các hào nước và hồ nước rất đẹp.

Loy Krathong, lễ hội lớn thứ hai của Thái Lan được tổ chức tại đây vào tháng 11 hằng năm. Năm nay, lễ hội hoa đăng này sẽ được tổ chức vào ngày 15.11. Tại lễ hội, mọi người thường thả những chiếc đèn hoa đăng xuống nước, ví như lễ vật dâng lên nữ thần nước - một hành động mà nhiều người tin rằng sẽ mang lại may mắn. Lễ hội hứa hẹn mang đến cho du khách cơ hội hiếm có để chiêm ngưỡng những di tích cổ của thành phố được thắp sáng rực rỡ, nhằm tôn vinh di sản ấn tượng của công viên lịch sử giữa các cuộc diễu hành truyền thống, chương trình trình diễn ánh sáng và âm thanh cùng pháo hoa. Lễ hội Loy Krathong là thời điểm người Thái bày tỏ sự tôn kính, biết ơn thần nước Phra Mae Khongkha vì đã cung cấp nguồn nước dồi dào, che chở và ban phước lành cho cuộc sống. Ngoài ra, lễ hội cũng là dịp cầu chúc, ước nguyện cho bình an, hạnh phúc lâu bền trong tình cảm lứa đôi.

"Lối sống của người dân Thái Lan phụ thuộc rất nhiều vào nước, từ sinh hoạt đến canh tác. Xưa kia, sông là tuyến đường vận chuyển chính, mọi thứ diễn ra đều liên quan đến nước. Loy Krathong là một lễ hội rất hấp dẫn và diễn ra vào thời điểm hoàn hảo, khi mực nước đạt đỉnh trên các con sông và vào thời kỳ chuyển tiếp từ mùa mưa sang mùa đông", ông Tongthong Chandransu, một nhà sử học và học giả nổi tiếng ở Thái Lan cho biết.■

GÓC BÌNH LUẬN

Cần hành động tích cực hơn

LAM SA

Thành phố New York (Mỹ) đang tích cực hành động để ngăn chặn hành vi đu trend mạo hiểm có tên "lướt trên nóc tàu điện" đã cướp đi sinh mạng của ít nhất 6 người trong những tháng gần đây.

Chính quyền thành phố cùng các cơ quan chức năng địa phương đã triển khai nhiều phương án kiểm soát vấn nạn này, trong đó có việc sử dụng máy bay không người lái (drone) để giám sát tại các đường tàu. Sở Cảnh sát New York cũng đã hợp tác với cơ quan quản lý giáo dục tổ chức các buổi thuyết trình chống "lướt trên nóc tàu điện" cho học sinh ở các trường học trên toàn thành phố. Giới chức thành phố cũng sẽ làm việc với các nền tảng mạng xã hội để tăng cường kiểm soát, ngăn chặn việc lan truyền những nội dung lệch chuẩn, độc hại, tác động tiêu cực đến đời sống xã hội, đồng thời kêu gọi cộng đồng mạng hãy có trách nhiệm hơn với những gì mình chia sẻ. Các động thái của New York cho thấy rõ nỗ lực ngăn chặn xu hướng đu trend mạo hiểm của giới trẻ và cũng đặt ra bài toán kiểm soát những nội dung khuyến khích hoặc "vẽ đường" cho những thử thách nguy hiểm.

Trước đây, các nền tảng mạng xã hội cũng đã vào cuộc để hạn chế nảy sinh xu hướng đu trend nguy hiểm. Trên Instagram và Facebook, các video lướt tàu điện ngầm có thể vi phạm chính sách "Coordinating Harm and Promoting Crime" (phối hợp gây hại và thúc đẩy tội phạm). Meta đã thực hiện xóa nội dung mô tả, thúc đẩy, ủng hộ hoặc khuyến khích tham gia vào những thử thách lan truyền có nguy cơ gây hại cao. TikTok/Youtube cũng đã hợp tác với chính quyền New York để xóa nội dung lướt tàu điện ngầm và có chính sách cấm nội dung khuyến khích hoặc có thể tạo điều kiện cho những thử thách nguy hiểm.

Mặc dù vậy, nhiều hành vi phát tán các clip có nội dung mô tả các trải nghiệm mạo hiểm vẫn tồn tại trên các nền tảng trực tuyến, tạo ra những trend gây rủi ro đến tính mạng của nhiều người. Vì thế, việc xây dựng môi trường không gian mạng xã hội phát triển lành mạnh, an toàn và bền vững cần sự chung tay vào cuộc tích cực hơn, mạnh mẽ hơn của các cơ quan chức năng, các nền tảng trực tuyến cũng như cộng đồng xã hội. ■